

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:
v Ljubljani na dom dostavljen: celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—
v upravnistvu prejeman: celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v prtljihu levo), telefon št. 34.

Inačica vsak dan zvečer izvešeni modelje in prazniko.
Inserati veljajo: petostopna pet vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati l. t. d., lo je administrativne stvari.
Posamezna številka velja 10 vinarjev.
Na pismena naročila brez istodobne vpostlatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 83.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:
za Avstro-Ogrsko: celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30
za Nemčijo: celo leto K 30—
za Ameriko in vse druge dežele: celo leto K 35—
Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.
Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 83.

Slab začetek.

Dunaj, 14. maja.

Grof Stürgkh bo podal na začetku jutrnje prve parlamentarne seje kakor se zatrjuje obširno poročilo o zunanje-političnem položaju. Naslikal bo zgodovinski potek balkanske krize ter označil vlogo, ki jo je pri tem igrala naša monarhija ali bolje njeni državniki. Graf Stürgkh bo do pičice dokazal, kako modro in pametno je Avstrija postopala, kako prijateljsko se je ozirala na interese balkanskih držav in kako vitalne lastne interese je zastopala in obrnila. Graf Stürgkh bo zaključil svoj ekspozé z razveseljivim sporočilom, da se bližajo urejene razmere: naznanil bo ukinitve izrednega stanja v Bosni in Hercegovini ter obvestil zbornico, da je odpuščanje rezervistov v principu že sklenjeno. Graf Stürgkh pa bo seveda zamolčal, da računajo merodajni krogi, da potečejo še meseci, predno se bo odpuščanje fakično pričelo. Roma locuta Vlada si domneva, da so prišli poslanci takorekoč le ad audiendum verbum, da smejo poslušati, toda da morajo molčati. Vlada se trudi prepričati, da bi se razvila o njenih izjavah debata, v kateri bi mogli ostri kritiki pač razrušiti umetno sestavljeno poslopje Stürgkhovega ekspozéja.

V ta namen deluje z vsemi pripustnimi in nepripustnimi sredstvi. Po svojem časopisju lansira (seveda izmišljeno) vest, da je cesar izrekel željo, naj vzamejo parlamentarne stranke izjavo grofa Stürgkha brez debata na znanje. To nedopustno vlačenje vladarjeve osebe v politična vprašanja seveda nima toliko namena vplivati na stranke, kakor pa pripraviti onim strankam, ki se bodo Stürgkhovi zahtevi uklonile, poraben in dober izgovor pred javnostjo. Vlada je za svojo varnost sigurnejše preskrbela. Predsednik zbornice dr. Sylvester je prišel namreč do prepričanja, da o izjavi grofa Stürgkha sploh ni dopustno otvoriti debata, češ, ta je po poslovniku dovoljena le o onih izjavah, ki so odgovori na podane interpelacije. Pod to pretvezo

bodo zadušili glas ljudske zbornice, in to tem sigurnejše, ker je danes ministrski predsednik raznim parlamentarnim voditeljem zaupno naznanil, da bi vlada parlament takoj odgodila, čim bi sklenil debato o Stürgkhovi izjavi.

Parlament bo torej molčal, vendar pa se bo s to metodo tudi izognila raznim neprijetnim vprašanjem, ki se bodo brezdvomno nahajala v interpelacijah, katere vložijo jutri razne parlamentarne stranke o zunanje-političnem položaju.

»Zunanje debate« seveda niti graf Stürgkh niti predsednik Sylvester ne moreta prepričati. Če radi tega ne, ker se bo parlamentu skoraj pečati z budgetnim provizorijem, razpravo, ki nudi prilike za najboljše in neomejeno debato. Toda brezdvomno bo vtisk te debata znatno oslabšan, ako je zbornica že poprej vzela vladne izjave na znanje. Kar bodo pozneje posamezni govorniki poudarjali in izvajali, ne bo moglo izbrisati »dejstva«, da je parlament politiko naših državnikov že v celoti »odobril«.

Protiparlamentarne spletke vlade in zborničnega predsednika bodo morda že takoj v prvi seji državnega zbora ustvarile razpoloženje, ki nadaljnemu teku spomladanskega zasedanja nikakor ne bo prospesno. Ni izključeno, da se situacija še poslabša in da izzove ravnanje vlade ostrejšo kritiko naše zunanje politike, kakor bi jo bilo sicer pričakovati.

Komplikacija grozi sicer tudi od druge strani. Italijani nameravajo zahtevati v jutrnji seji parlamentarnih senijorov, da pride predloga o italijanski fakulteti, ki je bila kakor znano v proračunskem odseku že sprejeta, takoj na dnevni red. Italijani zahtevajo zaeno od vlade in strank večine garancije, da bo predloga še v spomladanski sesiji tudi v plenu sprejeta. Jugoslovani morajo v sedanjem trenutku pač smatrati, da to vprašanje nikakor ni aktualno, zlasti že za to ne, ker se ne da rešiti za sebe, temveč le v zvezi z gotovimi jugoslovanskimi kulturnimi postulatami. Verjetno je torej, da bi forsiranje italijanske predloge izzvalo očiten odpor jugoslovanske delegacije.

Ako so v zadnjih dneh nekateri dunajski listi zatrjevali, da bo mali finančni načrt morda vendar le sprejet, so bile to le pobožne želje. Rusinski klub je včeraj izrecno proglasil, da ne pripusti o finančnih predlogih niti razpravljati, dokler ne bo rešeno vprašanje gališke volilne reforme. Ako ostanejo Rusini trdni, potem je cela finančna zadeva pač preložena na pozno jesen. Obžalovati je, da pridejo na ta način uradniki ob svoje že zakonito določene poboljške. Vendar se mora konstatirati, da je tega kriva vlada, ki zlorablja upravičene zahteve uradništva le v presliki, akoravno bi mogla z razpoložljivimi sredstvi uradniško vprašanje stokrat lažje urediti, kakor pa marsikatero druge zadeve, za katere je tudi brez finančnega načrta izdala v zadnjem času neštete milijone.

Izgledi spomladanskega zasedanja postajajo čimdalje slabjši.

Skupni ministrski svet.

Včerajšnji ministrski svet se je bavil z zunanje-političnim položajem in z vprašanjem, koliko rezervistov na južni meji naj se odpusti. Soglasno se je sklenilo, prepustiti zunanemu ministru, da pošlje rezerviste na dopust v trenutku, ko se bo položaj že toliko zboljšal, da se ne bo bati iznenadenj. Upajo, da bodo kmalu šli rezervniki na dopust in da bo stanje na južni meji zopet normalno. Natančnega datuma za odpoklicanje rezervistov, ki se bo mogoče že v najkrajšem času izvršilo, še niso mogli določiti, ker zunanji minister sam še ni mogel vnaprej označiti tega dneva. Razentega so se posvetovali še s številnimi drugimi vprašanji, ki so v zvezi z zunanje-političnim položajem.

Ob eni popoldne je bil ministrski svet prekinjen, ker je bil za to uro napovedan obisk drž. tajnika nemškega zunanje urada pl. Jagova pri grofu Berchtoldu. Posvetovanje se je potem nadaljevalo in je trajalo do trideset na tri. Z finančnimi vprašanji se je ministrski svet le bolj v splošnem pečal. Ne morejo še konstatirati bilance za pretekle me-

sece; vsi dosedaj znani podatki o višini stroškov za vojaške izjemne odredbe so same kombinacije in so splošno previsoko označeni.

Reservisti, ki so v zadnjih mesecih izvrševali na meji težko službo, dobe priznanje za njihovo delovanje, vendar pa še ni določena oblika, v kateri se bo to zgodilo.

Neki udeleženec včerajšnje konference je izjavil: V današnjem skupnem ministrskem posvetovanju se ni ničesar odločilo glede vprašanja odpuštitve rezervistov. Če se bo stanje reduciralo, tedaj bo šlo le za dopuste iz posebno važnih vzrokov. Zvišano mirovno stanje bodo pa zazdaj še obdržali. Do demobilizacije bo še le prišlo, če bodo balkanske države svoje armade reducirale na mirovno stanje, če bo mir sklenjen in če bo sporno vprašanje med zavezniki, posebno med Srbijo in Bolgarsko, poravnano, nadalje če bodo gospodarsko-politična vprašanja med monarhijo in balkanskimi državami na eni strani in Turčijo na drugi strani urejena. Takrat bo še le čas za splošno razoroženje.

V sicer dobro informiranih krogih menijo tudi, da bo vojna uprava tudi po izvršeni demobilizaciji obdržala na severnovzhodni in južnovzhodni fronti zvišano stanje vojaštva. Zvišano stanje, ki je obstajalo na južnovzhodni fronti tudi v normalnih časih pri tam dislociranih četah, se bo zazdaj doseglo s tem, da se bo vpoklicalo tozadevno število rezervistov na orožne vaje. V bodoče pa upajo z regulacijo stanja trajno zajamčiti to zvišano prezenčno stanje pri obmejnih vojaških zborih.

Dogodki na Balkanu.

Avstrija anektirala del turškega ozemlja.

Kakor poroča »Avstro-ogrška korespondenca« z Dunaja, tudi Avstrija ne bo odšla praznih rok pri likvidaciji evropske Turčije. Avstrija je celo že izrekla aneksijo dela turškega ozemlja in zasedla dotični teritorij. Čovek bi mislil, da bo prišlo zaradi tega avstrijskega koraka, na katerega veleposlaniška konferenca v Londonu ni bila pripravljena, do

move krize v Evropi, toda do takih nevarnih posledic to pot gotovo ne bo prišlo in aneksija je brez dvoma ustvarila fait accompli, proti kateremu ostale velesile gotovo ne bodo ugovarjale. Celotna Turčija najbrže ne bo delala težkoč, dasiravno je Eddin beg, poveljnik zasedenega teritorija, proti aneksiji ugovarjal.

Avstrija je namreč zasedla turški otok v Donavi, Ada Kale. Zgodilo se je to v ponedeljek popolnoma na tihem. Kakor poročajo iz Oršove, je zasedel otok veliki župan komitata Krasso Sereny, dr. Zoltan Medve v imenu ogrske vlade. Prišel je na otok s podžupanom Avrelom Issekucom in sodnikom Podrackim ter v spremstvu nekega orožniškega častnika in štirih orožnikov. Ekspedicija je šla takoj po svojem prihodu v turško vladno poslopje, kjer jo je sprejel turški gubernator otoka šerif Eddin beg. Dr. Medve mu je predložil edikt ogrske vlade ter mu ta edikt prebral v ogrskem jeziku. Edikt vsebuje naročilo vlade nadžupanu, da naj zasede v imenu cesarja in kralja otok Ada Kale. Nadžupan je nato kratko nagovoril navzoče ogrske funkcionarje ter izjavil, da pripada anektirani otok sedaj komitatu Krasso Sereny. Obljubil je, da bo strogo gledal na to, da bodo oblasti zlasti vpoštevale verske običaje prebivalstva, ter je pozval uradništvo komitata, da naj stori vse, da se bodo novi podaniki čutili polnopravne ogrske državljanje. Končno je pozval veliki župan oršovskega sodnika, da naj prepzame upravo otoka. Navzoči so nato podpisali protokol. Turški gubernator, kateremu so tudi predložili protokol v podpis, pa je izjavil, da aneksije ne more vzeti na znanje ter se je branil podpisati protokol. Izjavil je, da bo stopil s turško vlado v dogovor ter ji poročal o aneksiji. Veliki župan dr. Medve je nato odgovoril, da ne more sprejeti tega protesta, povabil pa je gubernatorja, da naj ostane tako dolgo, da dobi odgovor, na otoku. Veliki župan je nato odredil, da naj zasede oddelek orožništva otok, da se na ta način tudi zunaj posvedoči aneksija. Komisija se je nato vrnila v Oršovo. Gubernator šerif Eddin beg je takoj brzojavil v Carigrad, potem pa se je odpravil neznan kam. Zatrjuje se, da bo porta energično protestirala proti tej aneksiji.

LISTEK.

Notarjeva sablja.

Spomini strahopetnega junaka.

Francoski spisal Louis d' Hurcourt; preložil Vladimir Svetek.

(Dalje.)

Mislil sem na svojo demisijo, toda pri prvih besedah, ki sem jih izpregovoril o tem napram Leoulou de la Rate, je ta marljivi uradnik namršil obrvi ter mi dal razumeti, da bi zamogel cesar istovetiti moje obnašanje z dezertacijo pred sovražnikom ter ne izročiti vojnemu sodišču. V najboljšem slučaju in pod pogojem, da bi bila moja demisija sprejeta, bi bil moral po njegovem ostati v nacionalni gardi kot prostak.

Začel sem razumevati, v kako sršenovo gnezdo sem se dal vtakniti, in uporabljal sem svoj prosti čas za temeljito, toda brezuspešno premišljevanje o tem, kako bi se mogel izvleči.

III.

Mobilizacija stotnije Bourdonnois.

V tem duševnem razpoloženju sem se nahajal, ko je nekega jutra meseca novembra 1813. Blaimisset planil, kakor bomba v mojo pisarno ter pričel kričati:

— Živio, gospod stotnik! (ta žival me je nazivljala v svoji prikrknjenosti tako celo v moji pisarni). — Živio! Topot bo pa pokalo. Mi smo na vrsti, da pričnemo krvavi ples. Naj se le pripravijo!

V onem momentu sem sedel v svoji pisarni zatopljen v pazljivo studij procesa Pestilant contra Pestilant (med dvopičji). — Počasi sem dvignil svoj z zlatoobrobljenimi naočniki okrašeni nos, in z najslavesnejšim glasom, ki sem ga mogel najti, sem prosil svojega prvega pisarja (dopadlo se mi je, imenovati ga tako celo pod orožjem, ki ga še nismo imeli), naj me pusti v miru.

— Mir! O! Da, da, gospod stotnik, zato gre, tulil je ta izprideni pisar, torej niste čitali senatuskonsulta?

— Ne, sem dejal s slabotnim glasom, vznemirjen od tajne slutnje, torej?

— Torej? Poleteli bomo na Belonska polja, kohorte nacionalne garde so mobilizovane; imenitno! Stojte, čitajte le Moniteurja.

In pomolil mi je uradni list ter intoniral pri tem »Ko gremo v Sirijo.« z glasom in gestami, ki bi bili delali čast poglavarju rdečkožcev, ki poskuša neznan ples okrog mučilnega kola.

Cital sem in pobilo me je. Senatuskonsult je ukrenil formiranje aktivnih polkov nacionalne

garde potom združenja elitnih stotnij v Bourgonji, Normandiji, Picardiji, Bretanji, Touraini in Ile - de - France. Točke združenja so bile Paris, Meaux, Montereau in Troyes.

Prvič v življenju me je napadla skušnjava, da bi te zatajil, o Noisy-le-Bar! ti moj rojstni kraj! Zakaj se nisem mogel dati naturalizirati za Marsejeza?

— Toda, dejal sem, skušajoč varati samega sebe, to se ne tiče vseh nacionalnih gard; omenjene so samo elitne stotnije.

Vraga, je odvrnil zafrkljiv Blaimisset in za kaj smatrate grenadirja, gospod stotnik, mogoče za veterance?

Takrat sem preklel fatalno nečimrnost svoje soproge in slabost, ki me je privlela do tega, da sem se ji udal. Gotovo, nikdar, niti v svoji najbolj nori mladosti nisem bil na glasu kot možakar, ki pretepava ženske, toda, ako bi bila vstopila v onem trenutku!

Obraz mi je moral izražati pač jako pomilovanja vredno duševno razpoloženje, kajti celo Blaimisset, divji Blaimisset je bil videti ginjen.

Eh, gospod stotnik! Ne žalostite se. Šli bomo v številni družbi. Pa rajši berite: 160.000 mož iz letnika 1815, 120.000 iz letnika 1812, 13 in 14 in 300.000 iz letnikov 1812. do 1813.

— Ah, drugi, kaj hočeš, da naj

mi je do tega, ako gredo? sem zaklical žalostno.

— Toda, mene pa le to jezi, je odgovoril Blaimisset, da bo naša zmaga mnogo manj sladna ker bomo tako številni. In potem, predno bodo vsi ti ljudje pobiti, bo vojska pač mogoče že končana in mi mogoče ne bomo imeli prilike da bi udarili.

Ta Blaimissetov vidik mi je vrnil nekoliko moči in poslužil sem se jih v to svrhu, da sem se podal na podprefekturo v plahi nadi, da bo našel gospod Lefoulon de la Rate kako sredstvo, da me izvleče iz zagate.

Našel sem tega uradnika v skrajni meri zaposlenega. Dvorišče podprefekturo je bilo polno estafet. Zandarji so hodili po koridorih gori in doli in kamenite plošče tlaka so odmevale od rožljanja njihovih sabelj in ostrog, ki mi je neprijetno legalo na živce.

V podprefektovi sobi se je nahajal žandarmerijski stotnik, brke namršene, obraz škrlatasto rdeč in ne vem zakaj se mi je zdelo, da me je, ko sem vstopil, pogledal od strani. Sicer pa bi mi ne bilo moglo biti v tem trenutku nič na svetu bolj neprijetno, kakor njegova navzočnost. Videl sem, kako malo je odobral mojo sodbo glede vojske, on, ki je želel samo ran in bul zase, kakor za druge. Celotno podprefekt gospod Lefoulon de la Rate je bil mnenja, da mora izgledati kolikor mogoče marčjalično. Zapel si je bil svojo z zlatom pošto

suknjo, oblekel škornje in nadomestil svoj šibki, z držajem od biserne matice okrašen meč z vražje veliko kavalerijsko sabljo. Zdel se mi je neizrečeno smešen.

— Ah! Vi tukaj, gospod stotnik, je dejal, ko me je videl vstopiti; bravo, taka gorečnost mi ugaja.

— Toda, gospod podprefekt, sem zajecjal nekoliko osupnen, vi ste mi bili obljubili...

— Da vas ne bodo nikdar uporabili izven svetih tal cesarstva, obljubljam vam še enkrat. Uporabljeni boste samo za obrambo mest.

— Tudi to zna postati zelo nevarno, sem boječje zamrmral.

Zandarmerijski stotnik je namršil obrvi.

— »Če se zmaga brez nevarnosti, se triumfuje brez slave,« je deklamoval s heroičnim glasom gospod Lefoulon de la Rate.

— Meni ni do triumfovjanja prav nič.

— Dovolj je tega govoričenja, je prekinil žandarmerijski kapiten, ter stopil korak naprej in mi pomolil papir z vladnim napisom in širokimi vladnimi pečati, ki ga je pravkar vzel iz podprefektove pisalne mize; tu je vaše odhodno povelje. Zberite danes zvečer svojo stotnijo, naročite ljudem, da se popolnoma pripravijo, jutri zjutraj pa odkorakajte proti Meaux, kjer se zbira batajon, ki mu pripadate.

(Dalje prihodnjic.)

Otok Ada Kale je 1 $\frac{1}{4}$ km dolg in 300 m širok. Otok leži v Donavi ob ogrsko-srbski meji in je popolnoma raven. Od ogrskega brega je oddaljen 200 m, od srbskega pa 400 m. Na otoku se nahaja mesto Ada Kale s 3000 prebivalci. Tudi so videti še svoječasne utrdbe, ki so pa danes že popolnoma razpadle. Te utrdbe je postavil cesar Karel VI. z namenom, da zapre plovo na Donavi, obenem pa tudi, da se ne zgradi na tem primernem mestu most čez Donavo. Leto 1716. je zavzel ta otok princ Evgen ter je ostal otok avstrijski do leta 1738. Tedaj so Turki oblegali otok 4 tedne ter se je moral otok končno vdati. Leta 1790. je Avstrija otok zopet osvojila, v sistovski miru pa ga je morala zopet odstopiti Turčiji. Ko so morale leta 1867. turške čete zapustiti v Srbiji ležeče trdnjave, je ostal otok Ada Kale s privoljenjem Avstro-Ogrske turški, dokler se leta 1878. glasom določil berolinskega kongresa ni izrekla pripadnost otoka Avstro-Ogrski. Od tedaj je bil otok pozabljen, danes pa ima otok avstrijsko posadko 150 orožnikov, s čimer je aneksija izvršena.

Pređaja Skadra velesilam.

Včeraj ob 2 $\frac{1}{4}$. popoldne se je izvršila v palači bivšega turškega poveljnika, umorjenega Hassan Riza paše, v Skadru pređaja mesta poveljniku mednarodnega brodovja, angleškemu admiralu Burneyu. Pređal je mesto črnogorski general Bećir. — Opoldne je prišla v Skader častna straža, obstoječa iz štirih mož in enega častnika vsake države, ki je imela svoje vojne ladje pred črnogorsko obalo. Ti majhni oddelki so imeli s seboj tudi zastave dotičnih držav. Ta častna straža je pozdravila admirala Burneya, ko je stopil s častniki posameznih držav na skadrska tla. Nato se je izkrcal oddelk mednarodnega vojaštva, obstoječ iz 300 Angležev, 200 Francozov, 200 Italijanov, 200 Avstrijcev in 100 Nemcev, tako, da sta imela trojni sporazum in trozveza po 500 mož.

V imenu črnogorske vojske je sprejel mednarodni oddelk major Martinović, nakar so čete z admiralom Burneyem na čelu korakale v mesto. Na mostu čez Bojano je sprejel čete črnogorski oddelk ter jim izkazal čast.

V sprejemni dvorani palače je čakal črnogorski general Bećir s svojim štabom. General Bećir je nagovoril admirala Burneya v francoskem jeziku ter je v svojem govoru izjavil med drugim:

Sledim usodi svojega prednika na tem mestu, junaškemu branitelju Skadra, Esad paši, ki je skušal držati mesto do zadnjega trenutka. V vaše roke polagam usodo Skadra. Izpolnjujem voljo in željo najvišjega vojnega poveljnika Črne gore s tem, da vam izročam Skader, mesto, ki nam je drago, in na katero nas veže zgodovina vojske. Drugače pa, kakor Esad paša, se umaknem izreku zedinjenih velesil in ne silim orožja. Ko pređam mesto zastopnikom vojsk velesil, imam v tem žalostnem trenutku samo eno željo, da nikdo nikdar ne onečasti grobove naših junakov, ki leže zunaj mesta.

Po kratkem odgovoru admirala je bila črnogorska straža odpoklicana, na njeno mesto pa je stopilo moštvo mednarodnih čet, nakar je odkorakala črnogorska posadka iz mesta. Kakih tisoč mož je ostalo še v Sv. Ivanu Medovi in Barbuluči, da štiti vojna polja. General Bećir je baje pred svojim odhodom izjavil še poročevalcem nekega dunajskega lista: Vesti o dogovorjeni igri z Esad pašo pred pređajo Skadra, so popolnoma neresnične, to dokazuje že dejstvo, da so imeli Črnogorci pri zadnjih generalnih naskokih na Skader 1200 mrtvih in ranjenih. V zadnji uri je poslal Esad paša parlamentarja, ki je ponudil pređajo mesta. Še v torek zvečer je poskusil večji oddelk Mačisorov priti v mesto, kar pa so črnogorski vojaki preprečili. Vnel se je kratek boj z Malisori, nakar so ti pobegnili.

Napetost med Srbijo in Bolgarsko.

Kljub vsemu upanju, v katerem so edini vsi Slovani, se napetost med Bolgarsko in Srbijo od dne do dne poostrejuje. Zadnje vesti, ki prihajajo iz Sofije in Belgrada, so zelo vznemirljive in se je bati, da zgrabita oba brata, ki sta se junaško borila bok ob boku, za meč, da se zneseta drug na drug zaradi plena. Še ni prišlo tako daleč, da bi bilo neposredno računati za vojno med Srbijo in Bolgarsko, še je upati, da se spor mirno reši, nasprotno pa so tako velika, da bo treba mnogo dobre volje na obeh straneh in mnogo popustljivosti, da se balkanska epopeja ne konča disharmonično v bratomornem klanju. Dokler ni padla odločitev, ki bi jo noben Slovan ne mogel pozdraviti, hočemo upati, da se po-

sreči še v zadnjem trenutku preprečiti usodepolne zapletitve.

»Jugoslovanska korespondenca« poroča tozadevno iz Sofije: Narodno časopisje soglašja v mnenju, da se razmerje med Bolgarsko in Srbijo tako poostrejuje, da je računati z vsem eventualnostmi. Bolgarska je vsled nastopa Srbije primorana, da stori vojaške priprave, in ni izključeno, da se bo konflikt končal z orožjem. — »Dnevnik« vidi situacijo zato tako temno, ker ima v Srbiji vojaška stranka moč. Kralj Peter je bolan in leži ter si je dal vzeti iz rok vlado. V resnici vladajo prestolonaslednik Aleksander in njegovi generali.

Glasom poročil listov je storil veliki generalni svet pod predsedstvom bolgarskega carja že odločilne sklepe. Bolgarsko vojno poveljništvo zbira svoje čete proti Srbiji. Tudi čete, ki jih ne bodo več potrebovali pri Čataldži, bodo morale odkorakati na srbsko mejo, ter jih že izpopolnjujejo z rezervami.

Iz Soluna prihajajo brzjavke, ki potrjujejo, da se Bolgari in Srbi mrzlično pripravljajo na vse eventualnosti.

Bolgari imajo baje že 100.000 mož med Dorijanom in Strumnicom. Dan na dan prihajajo vlaki z vojaštvom. Ker železnice ne morejo transportirati vseh čet in vsega vojnega materiala, mora več oddelkov peš korakati tja, kamor so namenjeni. Bolgari ne prikrivajo baje svojega namena, vpadati v srbsko ozemlje, ter se pripravljajo tudi na možnost, da pomagajo Grki Srbom. Bolgari upajo s pomočjo prebivalstva prodreti do Velesa.

Srbi imajo v bližini Strumnice kakih 40.000 mož. Na vrhovih Negotina so postavili 40 topov. Med Strumnicom in Velesom stoji kakih 100 tisoč Srbov z nad 100 topovi. Srbske čete, ki se vračajo iz Albanije preko Soluna, pošiljajo nemudoma v Makedonijo.

Tudi iz Belgrada prihajajo poročila, da Bolgari že kakih deset dni zbirajo velike oddelke vojaštva ob srbski meji. Vsled tega so dobile vse srbske divizije, ki so bile razpostavljene v raznih krajih, naloga, da se zberejo v ogroženem ozemlju.

Na Dunaju se neveda vesele tega spora in »Neues Wiener Tagblatt« si je dalo napisati baje iz diplomatskih krogov sledeče:

Razmerje med Srbijo in Bolgarsko se je zadnje dni tako poslabšalo, da se v obeh državah že govori o vojni. Vsekakor Balkanske zveze ni več in ni misliti, da bi se Zveza obnovila. Bati se je, da se bo končala Zveza med zmagovalci nad Turčijo z vojno med bivšimi zavezniki. Na obeh straneh se res že vrže energične vojne priprave. V Belgradu in Sofiji so se vršila pod predsedstvom kraljev posvetovanja vojnih ministrov in šefov generalnega štaba.

Srbija stoji na stališču da ne zapusti zavzetih pokrajin in da se bo umaknila samo sili, če bi Bolgarska vztrajala na svojih zahtevih. Bodoča srbska meja mora biti brezpogojno desni breg reke Vardar. Ravno tako pa tudi Bolgarska noče zapustiti svojega stališča in zahteva razširjenje mej. V Sofiji se je ustanovila velika vojaška stranka, ki se upira razsodišču Rusije in ki zagovarja vojno proti Srbiji in Grški. V zadnjih dneh so aretirali na ozemlju, ki je zahteva Srbija za sebe, mnogo preoblečenih bolgarskih častnikov, ki so hujskali prebivalstvo proti Srbom.

Isti list pa si da poročati iz Belgrada še sledeče: Glede razdelitve pokrajin med Srbijo in Bolgarsko je prišlo sedaj do resnega in odločilnega trenutka. Po peturnem ministrskem svetu, ki je trajal pozno v noč, se je sklenilo, da Srbija od zasedenih pokrajin ne odstopi ničesar več. O tem sklepu je bila bolgarska vlada potem srbskega poslanstva v Sofiji pisмено obveščena. Ta nota navaja kot vzrok, da se srbska vlada ne more več držati pogodbe, da je Bolgarska itak zasedla mnogo več, kakor je bilo določeno v pogodbi in kakor se je sploh mislilo, oziroma določilo. Nota navaja tudi vzroke, zakaj ne more odstopiti onih pokrajin, ki jih je zasedla v vzhodnem in jugozahodnem delu Makedonije. Ta odločni nastop Srbije je posledica dveh referatov vojvode Putnika srbski vladi o stanju srbske vojske in o stanju bolgarske vojske. Vojvoda Putnik se je udeležil tudi onega važnega ministrskega sveta in je nalašč za to prispel iz Skoplja v Belgrad. Svoja oba referata je predložil tudi kralju. V Belgradu so prepričani, da Bolgarska sedaj skoro ni sposobna za vojno. Zatrjuje se, da bolgarska vojska v slučaju vojne ne more dobiti zadostnih živil, ker celo že v Sofiji primanjkuje mesa.

Priznati se mora, da je napetost med obema bratskima sosedoma zelo velika, vendar pa je upati, da pride še v zadnji uri do sporazuma. Bolgarska mora upoštevati, da ni brez sovražnikov in mora misliti tudi na

to, da svoje slavne zgodovine ne omadežuje, Srbi pa si morajo biti svest, da imajo soseda, ki srepo gleda čez mejo in brusi bodalo. Končno pa bi imeli od takega spora samo gotovi tretji dobiček.

Beležili smo te vesti kot kronisti. Čudno je zlasti to, da prihajajo skoraj vse te vesti preko Dunaja, ki se je v zadnjem času izkazal kot nekaka tovarna lažljivih in pretiranih vesti, zato je zelo mogoče, da so vse te vesti samo neokreten maneuver naših diplomatov, ki bi vedno in vedno radi imeli kaj opraviti na Balkanu s svojim neokretnim jezikom.

Štajersko.

Iz uradniške službe pri Južni železnici. Na novo so sprejeti uradniški aspiranti Friderik Churfürst v Pesnici, Friderik Fanel in Rimskih toplicah in Vladimir Gomilšek v Hrastniku; prestavljeni so prov. asist. Bruno Stümpfl iz Sp. Dravograda v Maribor, asist. Rajmund Payner iz Velikega Florjana v Maribor, Albin Löschnig iz Zaloga v Laški trg, asist. Franc Sobotka iz Celja na Dunaj in asist. Jožef Kubiček iz Pragerskega na Dunaj; v pokoj je stopil Alojz Heidenreich, nadrevident v Mariboru.

Hrastnik. Slov. del. podporno društvo v Hrastniku priredi v nedeljo, dne 18. maja društveno veselico v gostilni g. F. Roša v Hrastniku s plesom, srečolovom in prosto zabavo. Svira domača godba. Začetek ob 4. popoldne. Da se člani veselice lahko udeležijo je odbor nastvil zelo nizko vstopnino 40 v. Vabijo se tudi vsi prijatelji društva.

Iz Trbovelj. Kakor izvemo iz zanesljivih virov, je v Trbovlje za župnika res imenovan zloglasni župnik Casl iz St. Lenarta nad Laškimi. Nam je to čisto prav, ker že itak tako majhna cerkev bode potem še bolj prazna, če bode hotel novi župnik svoje strankarske kozle obračati po priznici, oziroma v družabnem življenju. Škof hoče v Trbovljah prepričati, a mi dobro vemo s kom imamo opraviti. Kakor se nam je opisalo našega bodočega župnika, je kakor mačka, ki spredaj liže, zadaj pa praska. Torej Trbovcji pozor od začetka, da ne bode pozneje kako neprijetno razočaranje. Kako ga bomo kaj sprejeli, o tem bomo že pravočasno poročali. Trbovci bodemo vsekakor pripravljani in bomo storili svojo dolžnost napram ljudem, ki že naprej zabavljajo čez Trbovce, predno so poskusili naš kruh!

Trbovlje. Na binkoštni ponedeljek imela je obrtna zadruga za sod. okraj Laško oprostitev vajencev v Trbovljah v gostilni g. Počivavška. Bila je to prva popolnoma slovenska oprostitev novo izvoljenega odbora z predsednikom g. Bergerjem. Vajenci so izkušna dela v splošno zadovoljnost izvršili. V kratkih besedah se je vajenec g. Gučeka zahvalil Zadrugi za trud in delo in naglašal delo podpredsednika g. Zupanca s prošnjo, da se naj še v bodoče trudi in dela za slovenskega obrtnika.

Iz Vranskega. (Žrtev fanatičnih misijonarjev.) Posestnico Krivčevo iz Sv. Jeronima, ki je bila od zadnjega misijona sem vsa zmešana, so odpeljali te dni v deželno blaznico na Studenc pri Ljubljani. Revica je versko blazna. Kakšno čustvo pač navdaja prireditelje misijonov ob tako žalostnih sadovih lujskarij s priznice?

Iz Sevnice. Pri volitvah odbora obrtniške zadruge za sevniški okraj so bili izvoljeni s 4 glasovi večine nekateri plesnivi sevniški nemškutarji. Seveda po zaslugi zaspanih sevniških narodnjakov, ki so odložili vse priprave na zadnjo uro. Če so prišli iz Rajhenburga in okolice skoro vsi obrtniki na občni zbor zadruge, bi bili lahko to storili tudi Sevničani. Sram naj bo tiste narodne sevniške obrtnike, ki so ostali doma in tako nemškutarjem pripomogli do cenene zmage!

Iz Slovenske Bistrice nam pišejo: V »Slov. Narodu« smo že čitali veliki dopisov o politiziranju našega nacionalno prenapetega notarja dr. Wiesthalerja. Njegove mahinacije v okrajnem zastopu in fabrikacije ovadb v pisarni bi utegnile zanimati tudi višje činitelje. Očitale se mu je v javnosti že toliko, da se moževi debeli koži naravnost čudimo. Radovedni smo, ali je v takih razmerah možno nepristransko uradno poslovanje notarja dr. Wiesthalerja?

Rešilno delo za falitni »Spar- und Vorschussverein« v Laškem trgu. Na izvrednem občnem zboru graškega »Selbsthilfsvereina« je poročal znani Südmarkovec profesor Kneschaurek o rešilni akciji za falitno nemško posojilnico v Laškem trgu. Pravil je, da se je štajerski namestnik grof Clary z vso silo potegnil za sanacijo tega zavoda pri

vseh kompetentnih ministrstvih. Namerava se dati »Spar- und Vorschussverein« v Laškem iz štajerskega podpornega sklada za ujme 200.000 K posojila po nizkih obrestih. Graška občinska in štajerska hranilnica hočeta prevzeti hipotekna posojila; nekatera nemške posojilnice so dale male zneske za sanacijo. Tudi občni zbor »Selbsthilfsvereina« je sklenil darovati 5000 K za sanacijo laške posojilnice, ako se bode isto popolnoma zagisuralo.

Opravičeno očitanje. Iz Pesniške doline očita nekdo v »Grazer Tagblatt« slovenskim duhovnikom, da sicer tu in tam nastopajo proti Schulvereinu, na drugi strani pa podučujejo na vseh schulvereinskih šolah na Sp. Štajerskem proti mastnemu plačilu veronauk! In še celo v nemškem jeziku. Koliko bi bilo glede obiska schulvereinskih šol marsikje drugače, ako bi ne hodili tjakaj za Judežve zlate učiti tudi naši duhovniki!

Iz Ormoža. Letina v našem okraju nič dobrega ne obeta. Vinogradi kažejo vsled aprilskih mrazov slabo, črešnji ne bo nič, hrušek malo, edino jabolk je nekaj ostalo. Rž je redka, pšenica bo boljša. Vreme je vedno bolj mrzlo ko toplo. Kmetijstvo bo letos slabo neslo; kje bomo vzeli za davke in obresti?

Dramatično društvo v Mariboru. V nedeljo 18. majnika in v torek 20. majnika gostujejo na našem odru člani ljubljanskega deželnega gledališča. Vprizori se v nedeljo 18. majnika velezabavna vesela igra »Skladosti rodbinskega življenja«, v torek 20. majnika pa zanimiva dramska novost »Nepošteni«. Začetek predstave je obakrat točno ob 8. zvečer. Blagajna se odpre ob 7. zvečer. Predprodaja vstopnic pri g. Vilko Weixel, Zgor. Gosposka ulica. Ob enem opozarjamo na IV. redni občni zbor, ki se vrši v petek 23. majnika ob 8. zvečer v kmetski sobi Narodnega doma in diletantski zabavni večer z jako zanimivim sporedom v soboto dne 31. majnika v veliki dvorani. Vabila se bodo razdelila pri predstavah. — Odbor.

Iz Maribora. Tu so ustanovili podružnico Zveze nemških mojstrov na Spod. Štajerskem (Deutscher Lehrherrenbund für Unterst.), ki ima bojda namen posredovati za nemške obrtniške mojstre in trgovce nemške vajence, v resnici bo pa propagirala sistematično ponemčevanje slovenskih vajencev. Slovenske kroge opozarjamo tu na posredovalnico za vajence, ki jo je uredilo Občeslovensko obrtno društvo v Celju. Učitelji, trgovci, obrtniki, sploh vsi bralci našega časopisa, opozarjajte na to posredovalnico! Pri našem gospodarskem boju proti nemštvu bomo rabili vedno več slovenskih trgovcev in mojstrov, zato rabimo narodno in strokovno dobro vzgojen naraščaj.

Drobne novice. Iz Celja. Okrožno sodišče je obsodilo 50 let staro kajzarico Marijo Aleš na 5 mesecev težke ječe, ker je po vranskih trgovinah ob priliki nakupovanja na precej prefrigan način izvršila večje tatvine. V Osetovi trgovini pa so tičico končno le ujeli. — Razpisano je mesto prvega državnega pravdnika (7. čin. razred) v Celju. — Iz Vranskega. Te dni je padel v Brodeh v potok 71letni posestnik Smerkol in se je precej poškodoval. Mož se ga je nekoliko preveč nalezal. — Iz Maribora. V pokoj je stopil poštni nadoficij Herman Welzl. — Iz Kozjega. Cesar je potrdil izvolitev Marka Tomažiča, dekana v Kozjem, za načelnika in dr. Fr. Jankoviča za podnačelnika okrajnega zastopa. — Iz Ruš. Blizu gradu Wildhaus v Slemenu so našli 9. maja ubitega hlapca Cafuto. Nekega drugega hlapca, ki ga sumijo, da je umor izvršil, so že zaprli.

Koroško.

Ponesrečen planinec. Na binkoštno nedeljo se je ponesrečil na Dobraču profesor dr. Moravec iz Solnograda. Izpodletelo mu je na neki skali in padel je precej globoko v neki jarek. Zlomil si je nogi in dobil manjše poškodbe na glavi. Težko ranjenega so srečno prepeljali v Pliberk, kjer mu je dal prvo zdravniško pomoč tamošnji zdravnik dr. Tambor.

Nevaren mlinar. V Velikovicu so zaprli 32letnega mlinarja Petra Enzija, ker je zlorabil in oskrnil neko šolarico, ki je hodila k njemu po moko. — Enzi je po daljšem zaslišavanju konfrontiran s svojo žrtvijo končno priznal svoj zločin v polnem obsegu in potrdil vse izpovedi zapeljanega dekleta.

Gozdni požar. Na binkoštni ponedeljek je zgorel precejšen del gozda, last posestnika Matevža Gagla v okolici Mozirja. Kako je nastal ogenj, še ni znano, škoda še ni cenjena.

Primorsko.

Kompromis med laškimi liberalci in klerikalci. Za deželnozbornske volitve v Gorici so ponudili laški liberalci laškimi klerikalcem kompromis, katerega pa so laški klerikalci zavrnili in sicer največ zaradi tega, ker jim gre za mesto deželnega glavarja. Sedaj prihajajo iz Gorice poročila, da ta poskus še ni popolnoma brezuspešen in da laški liberalci še vedno upajo, da se jim bo posrečilo pridobiti klerikalce. Ta kompromis bi bil potem seveda tudi velikega pomena za prihodnje občinske volitve. Laški liberalci pravijo, da se mora doseči med Lahi edinstvo, ker gre v tem slučaju za rešitev Italijanstva. Klerikalci pa stoji sedaj med dvema kupoma in ne vedo kam bi ugriznili in so v nevarnosti, da ob obeh kupih lakote poginejo.

Tržaški deželni zbor. — Slovenška obstrukcija. — Zaključitev. V torkovi seji tržaškega deželnega zbora je bilo stavljenih več interpelacij, kakor glede otvoritve šole za pomorske strojnike, glede odvetja pobiranja davkov tržaški občini in glede slovanskih železničarjev v Trstu. V posebni interpelaciji se je obravnavalo kršenje državnega temeljnega zakona o ravnopravnosti vseh državljanov, katero kršenje je izvršil občinski odbor tržaški s tem, da je odločil, da sme novi tramvaj sprejemati le uslužbenca italijanske narodnosti. Brez debate je bil sprejet zakon o samostojni upravi občinskih podjetij. — Nato je prišel na vrsto novi šolski zakon. (Poročevalec dr. Mrach.) Pri tem zakonu, pri katerem laška večina nikakor in niti najmanj noče vpoštevati opravičene želje Slovanov so začeli Slovenci z obstrukcijo. Kot obstrukcijski govornik je nastopil kmalo po 9. dr. Wilfan, ki je govoril do pol 12., dokler ga ni predsednik prekinil in sejo zaključil. Govornik je bral Italijanom ostre levite in težke so bile njegove obtožbe. Poudarjal je med drugim, kako nekvalficirano in do skrajnosti zanemarja laška večina slovenske šolske potrebe, med tem ko dobe Italijani vse. Slovenci so izvršili v mestu, posebno pa v okolici že več kulturnih del in to brez pomoči občine. Glede šolstva pa, za katerega mora skrbeti občina, pa morajo zahtevati Slovenci od mesta to, kar jim gre. Govornik se je končno pečal še z zadnjim ljudskim štetjem, nakar ga je predsednik prekinil in sejo zaključil z izjavo, da bo nadaljeval dr. Wilfan svoj govor v prihodnji seji. — Včerašnja seja se ni mogla vršiti, ker ni bila sklepna. Udeležilo se je je 28 laških liberalcev, 5 Slovencev in 2 socialna demokrata. — Danes pa je dobil deželni glavar dekret, s katerim se tržaški deželni zbor zaključuje.

Laška kritika. »Osservatore« prinaša o koncertu »Glasbene Matice« v Trstu v Narodnem domu strogo strokovno kritiko priznanega laškega veččaka. Kritič govori pohvalno o delu samem, o koncertu pa pravi: Uspeh je bil velikanski in gre zato največja zasluga zboru, ki je pel z disciplino, ubranostjo, eksaktnostjo in umerjenostjo, ki presega vso hvalo, pod vodstvom mojstra Hubada, ravnatelja ljubljanske glasbene šole. Tudi solisti g. Mira Costaperaria, Jos. Križaj in Jos. Rijavec so izborni izvedli poverjene jim vloge. Ta gotovo nepristranska kritika je veliko vredna za »Glasbeno Matico«.

Pobiranje davkov odvzeto tržaškemu magistratu. Med posle, ki jih je opravljala tržaška občina v prenešenem delokrogu je spadalo tudi pobiranje davkov. To pobiranje kakor tudi druge podobne posle so dajali tržaški magistratni gospodi v roke moč, katero so seveda ti izrabljali v svoje namene in v zatiranje drugih narodnosti v polni meri. Nelaške narodnosti so se že dolgo upirale tem nerednostim in se je v tem oziru tudi že precej doseglo. Omenimo samo obrtne stvari in društveno policijo. — Sedaj pa je izšla naredba finančnega ministrstva, ki jemlje magistratu tudi pobiranje davkov. To je velik uspeh za drugorodce v Trstu, kajti laški mogotci na magistratu imajo zopet manj priložnosti šikanirati naše ljudi. Laši so sprejeli to novico precej hladno, fatum je, in tihi so, ker vedo, da ni pomoči, ker se zavedajo, da so to sami zakrivali. Jezi pa jih to, da se sedaj ustanovi za pobiranje davkov poseben državni urad, ki bo tro morda celo četverojezičen, med tem ko je od sedaj tvoril tozadevni občinski urad mogočno laško trdnjavo tržaškega mesta.

Nesreča. V okolici goristi je eksplodiral pri neki acetilenski napravi plin. 14letni Rudolf Simičič, ki je ravno nekaj popravil pri napravi je dobil težke poškodbe po obrazu in po rokah.

Pretep. V goriško bolnišnico so pripeljali delavca, 20letnega Avgusta Mahoriča, ki je težko poškodovan po glavi in na obrazu. Poškodovanece pravi, da sta ga poškodovala dva njegova tovariša, katerih imen pa noče izdati.

Vsled verske blaznosti so odpejali v opazovalnico 36letnega Ivana Rudicha iz Trsta, via Concordia 5.

Posledica orožne vaje. Karl Hausman v Trstu je šel na orožno vajo. Med tem se je seznanila njegova ljubica E. Faras z 31letnim kuharjem v kavarni Verdi S. Papakom iz Splita, s katerim se je cel čas prav dobro imela. — Včeraj pa so Papaka aretirali. Hausman se je namreč vrnil in Farasova je hotela zopet k njemu. Papak pa jo je hotel pregovoriti, da naj Hausmana zastrupi, češ če ona tega ne stori, bo on njo umoril.

Iz Pazina. Še nekaj dni in otvorjena bo »Prva hrvaška umetniška razstava« v Pazinu. Iz doslej došlih objav moremo brez strahu, da se prevarimo, sklepati, da se bo naš narod iz pazinskega, puljskega in sosednih okrajev mnogoštevilno odzval pozivu »odbora za prosveto«, ter v nedeljo 18. maja in naslednje dni do 25. maja poihel v Pazin. Duša vsega prizadevanja je brat Slovenec, profesor S. Santel, ki razstavi kakih 50 svojih krasnih del (oljnatih slik, dekoratov, črtežev, pastelov itd.). Razstavljenih bo več dragocnih oljnatih slik, originalov in kopij; nekatera teh del so stara več stoletij. Videti bo pa tudi mnogo krasnih umotvorov, ki so jih odstopili mestni župan dr. S. Kurelič, odvetnik dr. Dinko Trinajstić, prošt monsignor A. Kalec, samostan č. o. frančiškancev in mnogo drugih gospodov. Razstavljenih bo nad 250 slik. Od uspeha te razstave so odvisni nadaljni koraki na kulturnem polju naše hrvaške lstre, kateri je Pazin srce, in je čisto prav, da mora to srce biti neugasno žarišče rodoljubja in zdravih idej.

Semenj v Kastvu. Zaradi praznikov ne bo letošnji semenj sv. Helene dne 22. maja t. l., marveč naslednji dan, to je dne 23. maja.

Nerazveseljene posledice kritičnih dni v Kotorju. Pod tem naslovom pišejo nemški listi sledeče: Iz Kotorja se nam poroča: Skoda, ki je zadela okrožje trdnjave vsled v zadnjem času forsiranih obrambnih naprav je naravnost ogromna. Izpraznitev prostora pred utrdbami bo imela dalekosežne posledice. Krasen hrastov gozd nad prehodom Trinita je padel pod vojaško sekuro iz fortifikacijskih ozirov. Več parcel gozda so posekali tudi v okrožju visokega Vermaca, v okolici zaliva Krtole kakor tudi v Krivosiji. Neštevilno krasnih oljnatih, mandelinih in žlahtnih kostanjevih dreves je padlo, da so izpolnila vojaške zaseke. Ograje iz kamena, katere so si prebivalci napravili z velikim trudom v teku več let, da si zavarujejo plodonosno zemljo, da ograde pašnike, so padle daleč na okoli. Tudi več liš, ki so bile na polju pred utrdbami so podrl. Obenem je nastala vsled številnih čet ki so se zbrale v Kotorju in okolici velikanska draginja, nevarno pomanjkanje živil. Popraviti vso to škodo je nemogoče, in če se hoče že itak ubogo in revno ljudstvo, ki je odvisno od svoje grude na kateri živi, ki ga preživlja le nekoliko odškodovati, bo treba velikih vsot denarja in velikih množin raznega blaga.

Dnevne vesti.

Karel May balkanske vojne. Pod tem naslovom priobčuje »Arbeiter Zeitung« o znanem odlikovanju načelnika takozvanega literarnega biroja v ministrstvu zunanjih del pl. Kania, članek, v katerem z žgocim sarkazmom opisuje Kanijeva »velike zasluge« za državo. Posebno zanimiv je ta - le odstavek v članku: »Prav na sredo v vojno je dovedla Avstrijo skrb za življenje in moštvo gospoda Prochaske. Neizvršen umor in neizvršena operacija sta skozi dva meseca dajala posla raznim tvornicam papirja in vsem dunajskim redakcijam razburjala srca patrijotov ter praznila kmetske kočje in delavnice, da so se napolnile barake v Bosni in v Galiciji. In vendar se niso ti ves svet pretresujoči dogodki, kakor je znano, nikoli doigrali v Albaniji, marveč izključno samo v glavi gospoda Kanije; iz te razsvetljene glave so nato žareli, projicirani od orjaških reflektorjev dunajske časopisne reklame v ves svet. Ko se Prochaskaova eksistenca in nepoškodovanost končno ni mogla več dlje prikrivati, Kania nikakor ni prišel v zadrego. Nikoli mu ni zmanjkalo tvarine. Pripravljene je imel vedno sedaj poklane Albanec, sedaj zopet goreč in vedno znova zažgan Skader, potem zopet duhovnika - mučenika in nasilno spreobrnjene katolike,

končno pa celo kralja Esada. Z nepojmljivo hitrostjo se je Kanijevi fantaziji posrečilo, povečati od tedna do tedna število mobiliziranih vojakov in izdanih milijonov. Samo zadnji izmed Kanijevih pripovedk ni bil usojen popoln uspeh; s pravljico o kralju Esadu se mu je skoro posrečilo, končno pa vendar ne, da bi Valono spravil v roke Italijanom. Dejanski dogodek, umaknitev Črnogorcev iz Skadra, je z brutalno razdirajočo silo resničnosti razdejal in raztrgal verigo sanj. Esad in Djavid paša sta se razpršila v nič in nam je bilo odvzeto zadoščenje, svojeročno vpeljati Italijane v južno Albanijo. Sedaj, ko smo se vrnili k trezni vsakdanjosti mirovnih zapisnikov in razoroževanja, je naša prva in najnujnejša potreba, da nagradimo moža, ki je kot Karel May balkanske vojne tako izborno zadovoljil in zadostil iz svoje rododarne fantazije naše neusahljivo koprnenje po pustolovčinah. Da, zares, gospod Kania je zaslužil, da je postal — izreden poslanik in pooblaščen minister«, saj je s svojimi bajkami in pripovedkami olajšal davkoplačevalce za približno eno milijardo!

Bojkot proglašena deželni odbor proti glasilu naprednega učiteljstva, »Učiteljskemu Tovarišu«. Kdor izmed učiteljev in učiteljic na primer prosi za draginjsko doklado, jo dobi samo pod pogojem, da se zaveže, ako je naroden na »Učiteljskega Tovariša«, da bo ta list opustil. So slučaji, da so posamni učitelji že dobivali draginjsko doklado, čim pa so pri deželnem odboru izvedeli, da imajo dotičniki naročen list »Učiteljski Tovariš«, so tem učiteljem takoj odtegnili draginjsko doklado. V borbi proti »Učiteljskemu Tovarišu« je zlasti goreč deželni odbornik dr. Ivan Zajec. Znani so nam slučaji, ko se je nasproti učiteljem izrazil: Vi prosite za to in to, a ste naročeni na »Učiteljskega Tovariša«, na ta umazani list, ki mene napada! Razume se samo ob sebi, da je bila dotičniku prošnja odbita zaradi — »Učiteljskega Tovariša«. Kakor se vidi, hoče deželni odbor s surovo silo in z izstradanjem učiteljstvo prisiliti, da ukloni svoj tilnik klerikalnemu jarmu. Če pa imajo takšne nasilne konvencije kakšno politično vrednost, to je vprašanje, o katerem bi kazalo klerikalnim kolodvorjem resno razmišljati v trenutkih, kadar so dostopni treznemu preudarku.

Baron Rauch zopet na krmlju? Včeraj je vladar sprejel bivšega hrvaškega bana Pavla barona Raucha v posebni avdienci. To priliko je Rauch porabil ter dal po svojih podrepnikih razglasiti, da je njegova avdienca v zvezi z rešitvijo hrvaške krize, češ, da bo on — baron Rauch — že v doglednem času zopet imenovan za hrvaškega bana. Po informacijah na Dunaju smo v položaju, konstatirati, da Rauchova avdienca pri cesarju ni v prav nobeni zvezi s hrvaško krizo. Rauch je namreč zaprosil za avdienco sam, in sicer v svrhu, da se vladarju zahvali za sožalje, ki mu ga je cesar izrazil ob smrti njegove matere. To je avtentično. O njegovem bivanju na Dunaju in o konferencah, ki jih je imel z raznimi osebami, pa kroži ta - le verzija: Baron Rauch je konferiral na Dunaju z raznimi faktorji o — balkanskem vprašanju. Odkar je namreč gotovo, da dobi Albanija svojo avtonomijo, se bavi baron Rauch, tako se zatrjuje, da mislijo, da tudi on prijavi svojo kandidaturu za albanski prestol. In kakor se govori, je veliko verjetnejše, da baron Rauch zasede albanski prestol, kakor da bi znova prišel na stolico hrvaških banov.

Jesenjski župan Čebulj zopet obsojen. Znani jesenjski župan Čebulj je bil te dni pri sodišču v Kranjski gori zopet obsojen zaradi razražljanja časti, in sicer na 14 dni zapore. Koncem obravnave mu je sodnik povedal, da je zadnjikrat dobil tako nizko kazen, češ, da je Čebulj že tolikrat obsojen, da sodišče ne bo več moglo iti pod mero, določeno v kazenskem zakonu. Čebulj je bil napravil uradno ovadbo proti svojemu tožitelju in zahteval v njej naravnost gorostasne stvari, pa je popolnoma pogorel in je bil njegov nasprotnik oproščen. Slučaj novič kaže, kako izredno hudoben in nasilen človek je ta Čebulj. Ker nima nobenih zmožnosti, je brez dvoma, da ga duhovščina prav zaradi njegove hudobnosti in nasilnosti drži, saj bi se sicer morala vendar sramovati, da na celih Jesenicah nima boljšega moža za župansko mesto. Da pa more tak subjekt kot vladni zaupnik postati gerent — in to je Čebulj na Jesenicah — temu se pa prav nič ne čudimo.

Umril je v Korneuburgu blizu Dunaja bivši dvorni svetnik pri deželni vladi v Ljubljani Aleksander pl. Schemerl. Zapustil je Ljubljano kmalu po tem, ko je stopil v pokoj. Pokojnik je bil uradnik iz stare šole in dasi je nadomestoval deželnega predsednika barona Heina, ni igral na Kranjskem nikake vloge. Zanimiv je

bil konflikt, ki ga je imel naš list z njim na dan umora cesarice Elizabete. Naš list je bil tisti dan edini v celtostranski državni polovici, ki je vest prinesel še tisti dan. Naš takratni dunajski poročevalec nam je telefoniral koj, ko je prišla na Dunaj, par minut poprej, predno so zaprli telegrafske in telefonske zveze. Baron Hein je bil takrat na dopustu in Schemerl ga je nadomestoval. Ko je v »Slovenskem Narodu« čital brzojavno poročilo o umoru cesarice, je kar glavo izgubil. Na vsak način je hotel list konfiscirati. Z neverjetno trmoglavostjo nam je dopovedoval, da bi bila deželna vlada vendar gotovo prej dobila obvestilo o umoru, kakor pa »Slovenski Narod« in strašno je bil razžaljen, ko smo mu povedali, kako smešno je to njegovo stališče. Naposled smo sklenili kompromis: mi, da bomo z razpošiljativjo lista počakali eno uro, on pa, da bo telegrafiral na Dunaj. Ura je potekala, odgovora z Dunaja pa ni bilo. Končno se je Schemerl vdal in naš list je izšel. Pozno ponoči je prišel naposled brzojavni odgovor z Dunaja in Schemerl je zdaj verjel, da je bila cesarica mrtva. Toda hud je bil na ministrstvo, kar se je dalo in je srdito rohnol »Schlamperei«, »faule Gesellschaft« itd., kajti to mu ni in mu ni šlo v glavo, da je »Slovenski Narod« izvedel tako važno stvar toliko ur poprej, kakor deželno predsedništvo.

Diploma »Matica Slovenske« za Tadijo Smičiklasi. V Prešernovi ulici v izloženem oknu trgovine Gričar in Mejač je razstavljena diploma, s katero imenuje »Matica Slovenska« velezaslužnega hrvaškega zgodovinarja in načelnika priprav za izdajo »Jugoslovanske Enciklopedije« in predsednika jugoslovanske akademije znanosti v Zagrebu Tadijo Smičiklasi za svojega častnega člana in to v zmislu sklepa zadnje glavne skupščine. Diplomo je okusno izvršil znani in priljubljeni slikar gosp. Maksim Gaspari. Na levi vidimo sredi pristno slovenskega ornamenta kralja Matjaža, na desni mu jaha k hrabremu združenju nasproti kraljevič Marko, mrk in junaški in vrisan med hrvaške ornamente. Nad posvetilom leži sfingja učenost in drži eno šapo na knjigi zgodovine, drugo na »Enciklopediji«. Cela diploma je zamišljena dekorativno in prav prijetno učinkuje.

Laskava sodba o Slovincu, živečem na Bolgarskem. Bolgarski trgovski vestnik je objavil jako laskavo sodbo o našem rojaku g. Kendi, ki je, kakor znano, najemnik velikega hotela »Splendide Palace« v Sofiji. List pravi med drugim: »Pred kratkem otvorjeni hotel »Splendid Palace«, ki je slučajno dobil vsled nastanitve od prijatelja in sovražnika občudovanega odrinskega junaka Šukri paše in njegovega štaba k sreči zgodovinski sloves, nam kaže impozantno petnadstropno monumentalno novo zgradbo, kakoršne nima ves Orient. Velikansko poslopje, ki ima 170 obsežnih departmajev, ima vse moderne naprave, ki jih nudi današnja, na najvišji stopinji stoječa tehnika za grajenje hotelov. Novi hotel, v katerem je že 80 sob elegantno in komfortno opravljenih, leži sredi mesta, nasproti zdravilnemu komunalnemu kopališču, kar bo nedvomno ugodno učinkovalo na ta že danes dobro obiskani zavod. Lastniki hotela so bili pravega naziranja, da je treba za tako podjetje tudi pravega moža, in so dobili v gospodu J. Kendi najemnika, ki s svojim kratkim tukajšnjim delovanjem popolnoma opravičuje izvrstni sloves, ki ga je iz inozemstva s seboj prinesel. Gospod Kenda, ki je imel deset let v našem znani ljubljanski hotel »Tivoli«, je avtoriteta na gastronomičnem polju. Kot član predsedstva in predsednik deželne zveze kranjskih gostilničarskih zadrug in član avstrijske državne zveze gostilničarjev je v svoji domovini zelo, mnogo pripomogel pri povzdigi tujskega prometa. Kot učitelj in voditelj strokovnih tečajev, ki jih je prirejal avstrijsko ministrstvo za javna dela, je gospod Kenda razvil tako plodovito delovanje, da ga je poklicala sofijska trgovinska in industrijska zbornica pred dvema letoma, da je vodil natakarski tečaj v Sofiji, kateremu se imamo zahvaliti, da imamo zdaj tako dobro izšolano gostilničarsko osobje. Poldrugo leto je gospod Kenda najemnik tukajšnje hotela in kavarne »Splendide«, ki je že danes v tujini na dobrem glasu. Odkar obstoji ta hotel, je imelo prebivalstvo glavnega mesta priliko spoznati administrativni talent mladega simpatičnega moža, kateremu se je v kratkem posrečilo, kreirati na Bolgarskem gostilno in zabavišče, ki zelo spominja na velikomestno življenje. V hotelu »Splendid Palace« je tudi moderno opravljen obsežen restavrant, kjer se dobivajo okusna evropska in orientalska jedila, kakor tudi vsakovrstna dobra pijača.

Spodnjeišanski Nemci so postali zadnji čas sila predrzni. Ti pri-

vandrani nacionalci se obnašajo takov, da je res čuda, da za svoja izzivanja ne dobe zaslužnega plačila. Kar pa uganja upokojeni železniški uslužbenec Šiks, ki je med njimi najhujši petelin, to presega že vse meje. Ni dovolj, da so mu Slovenci samo »pakaža«, »osli« itd., se je mož sedaj spravil v svoji nadutosti tako daleč, da je pričel javno psovati Slovence. Pretekli teden, ko je v Sp. Šiški gorlo in je požarna bramba klicala s trombo gasilce, je to Šiksa tako razjarilo, da je z okna svojega stanovanja kričal na spodaj stoječe ljudi in gasilce, da si prepoveduje tak šunder in vrišč. Na opazko, da gori, je Šiks kričal: »Kaj ogenj, trobi najbrže kak pijan slovenski Sokol«. Šiks naj bo de vesel, da je to kričal iz drugega nadstropja svojega stanovanja, ker sicer bi se mu lahko pripetilo, da bi se njegovo ime spremenilo iz Šiksa v »šešk«. Ta Šiks je pa tudi zelo intimen prijatelj znanega kurjega ljubitelja Grögerja. Predvečer Grögerjeve razprave je mož v neki šišenski gostilni pripovedoval, da se Grögerju hudega ne bo zgodilo, da to on dobro ve, ker se je nemški »Volksrat« za Grögerja zavzel. No, Šiks je imel naslednji večer veselje, da je sedel s svojim ljubim prijateljem pri kozarcu skupaj. Svetujemo Šiksu, da se dostojneje obnaša. Mera potrpljenja je polna. Slovenci se na svoji zemlji ne bodo pustili psovati od takih ljudi, kot je on.

Uspehi škofovega obiska v Kranju se že kažejo — in sicer na prižnici. S. L. S. in nje prvo kolo — naši duhovni — pripisujejo vso krivdo našemu dekani, da se vpliv S. L. S. ne more dovolj pokazati med občinstvom in da se tem preklicanim liberalcem ne upogne tilnika! Znano je, da duhovščina naziva liberalce — brezverce in njihovo glasilu »Slovenski Narod« umazano kunjjo, kateri naše verno (in slepo) ljudstvo spravlja ob — vero! Naš dekan je dobil za časa tridnevnega bivanja višjega pastirja in vpliva binškošne nedelje nenavadno velika pogum, ter na binškošni ponedeljek po naročilu škofa samega resno svaril brati »Slov. Narod«, kateri bode ljudstvo pripravil ob vero, (S. L. S. pa ob volilce)! Šel sem po pridigi med ljudstvom po trgu, ter nehoče slišal pogovor dveh priletnih ženic; ker je bilo opaziti, da ena izmed teh bolj slabo sliši, govorile sta bolj glasno. Ena izmed teh je pripovedovala drugi: »Ker je včeraj popoldne deževalo, nisem mogla v cerkev, ter brala »Narod«, katerega sem slučajno dobila v roke. Vsaj nič ne piše čez vero, če pa udriha čez kakega duhovna, je pa prav, ker dandanes ni več tako, kakor je bilo nekdanj. Ta mladi ne znajo nič povedati od evangelija in sv. pisma, samo volitve in druge stvari jim rojijo po glavi, ta stari pa vse boljšji niso. Utikajo se v vse take stvari, katere se ne »šikajo« za njih stan! Papež so jim neki že prepovedali, da se ne smejo za druge stvari brigati, kakor za cerkev, sedaj pa ne vem, kako da imajo med seboj!« Toraj prečastiti gospodje, misijoni, evangelij in sv. pismo zanima ljudstvo, dober vzgled jim dajajte z vašemu poklicu primernim ravnanjem sami, potem pa ne bo — vera pešala! S tem bode te najbolj ugnali »Slov. Narod«, ker se ne bo ime! nad čem več spodtikati in ljudstvu — odpirati oči!

Iz Predoselj. Občinski odbor je sklenil, da se ima most čez Rupovščo pri »Vočanovem borštu« podreti, ker je nevarnost, da se ne podre sam ali ne pripeti kaka nesreča. Zgradil se bode nov lesen most, kateri bode namenjen samo za pešce. Dne 19. t. m. se bo oddala gradba železobetonskega mostu čez Kokriko; proračunjen znesek 18.000 K. — Posestnik Jur Šorli iz Rupe dela pod svojim sedanjim mlinom novo vodno napravo in sicer v tem smislu, da se bode struga za 1 m poglobila, s tem bo dobil večji vodni padec, kateri bode gonil vodno kolo z eno stopo.

Kaj bo z blejskim gradom? Časopisje se bavi z vprašanjem, kaj da bo z blejskim gradom. »Fremdenblatt« je trdil, da bodo blejski grad podrli in na njegovem mestu zgradili velik hotel, drugi listi trde, da grad ostane in da sezida Muhrova družba sredi parka in ne vrh skale hotel za dva milijona. Po naših informacijah so pa vse to le manevri; Muhr bi se rad grada iznebil tako ali tako, samo da bi prišel do denarja.

Šentjanska premogokopna družba se razide. »Tagespost« poroča, da je šentjanska premogokopna družba sklenila na občnem zboru, da opusti podjetje. Da bi se omogočilo na sedanjem temelju nadaljevanje podjetja, bi bilo treba čez pol milijona kron.

Kaj je z razširjavo kolodvora v Novem mestu? Ko steče drugo leto prvi hlapec po belokranjski železnici — to bi se moralo zgoditi meseca

maja — bo moral biti novomeški kolodvor znatno razširjen in povečan. Razlastitveno postopanje je končalo, in z delom bi se moralo začeti 1. maja, a stvar se je zakasnela, ker je celovška tvrdka Madille po preteku ponudbenega roka ponudila, da prevzame delo za 60.000 K ceneje od drugih ponudnikov. No, ponudba tvrdke Madille je bila zavrnjena kot prepozno vložena in dela za razširjavo novomeškega kolodvora je dobila tvrdka dr. A. O. Samohrd, ki je prevzela tudi prvi del belokranjske železnice. Najprej bodo odkopali tisti mestni trikot pred Müllerjevo gostilno, na katerem je javen vodnjak.

Kako se Jarčeve obljube maščujejo nad klerikalnimi kmeti. Iz Novega mesta se nam poroča: Sporočali smo vam že opetovano, da Jarc ves čas kolovratil okrog po naši Dolenjski. Če so gospodje sami med seboj, se še vesele, da je bog tudi letos čez Dolenjsko poslal svojo šibo, ki je pokončala malone vse vinograde. S to uničujočo šibo je zanje podana prilika, da lazijo od vasi do vasi kot tolažilni odrešeniki, in obljublja kmetu vse, na kar se lahko verna kmečka duša rada ujame. »To so »fajn« gospodje, z vsem nam bodo pomagali, da nas šiba božja ne bo preveč skelela.« Tak glas se sliši po vaseh za odhajajočimi odrešeniki. Med temi obljubami je bila tudi ona, ki ima služiti v prvo pomoč vinogradnikom, namreč galica, da saj tega ne bo vrag vzela, kar je po šibi božji še preostalo. Namesto, da bi bil Jarc vsaj svojim kmetovcem, katerim eni niti do pet ne znajo brez župnika šteti, natanko razložil, kdo dobi galico brezplačno, kdo le za polovično ceno, jim je kar povprek obljubil, da se bo kratkotalo vse zastojno dobilo. No, te dni se te Jarčeve obljube že izpolnujejo. Ko se je na novomeškem kolodvoru za prečinsko občino razdeljevala galica, je prišlo mnogo takih kmetov brez ficka, pa bi bili radi imeli kar po več 100 kg galice brezplačno. To so zijali, ko se jim je povedalo, da galico dobe brezplačno le tisti, ki so navezani edino na vinograde, kdor pa ima kakšno posestvo posebej, pa mora plačati polovico (po 40 v kg). Usmilili so se jih navzoči napredni kmetje ter jim posodili denar, ki so ga prav radi vzeli, čeprav duhovniki naprednjake pošiljajo že pri življenju v peklo.

Prečinska občina pod vladno policijo. Kaj mora ta uboga občina vse pretrpeti, to je že od sile. Lani jo je vladal Turk kot nekakšen gent, letos pa so Turku kot županu postavili pod komando vladnega organa. Ker je namreč Turk s svojimi paragrafi streljal le prehude kozle, se je novomeški okrajni glavar začel le malo ženirati, da ima baš pred nosom slaberega župana, kot je kje gori v suhokranjski puščavi. Odpravili so v kratkem času dva tajnika kar meni nič tebi nič z edinim izgovorom, da bo Turk sam vodil tudi tajniške posle. Ljudem, ki vedo, da Turk niti svojih poslov ne zna voditi, se je to čudno zdelo. Tu mora nekaj drugega tičati v ozadju, so dejali. Kar se lepega dne izve, da se dobro znani g. Gustaf Golija preseli iz Novega mesta ven na periferijo v Bršljin. Turk in Golija sta postala bližnja sosed. Pa tudi prijatelja, zakaj Golija je odsihmal večkrat gost pri g. županu. Pravijo, da vladni koncipist Golija opravlja mesto občinskega tajnika v Prečini. Gotovo pa je, da obenem opravlja tudi službo policaja v Bršljino. In kako modro, to pojasnjuje sledeči dogodek: Je prišel siromak nekje iz Suhe Krajine v Novo mesto. Golija, ki je vedno na cesti in preži na berače in vozničke, je tudi tega siromaka izvohal in mu preskrbel 5 dni brezplačne hrane in strehe. Siromaku se po prestani kazni ni bogve kako mudilo domov in je počasi krevsal proti Bršljino; spotoma je seveda prosjajčil. Ali vam ga g. vladni policist ne izvoha na cesti? Pelje se z bicikljem za njim; tako se mu je mudilo, da niti klobuka ni imel časa na glavo deti. Ko jo Golija zavije k županu, jo berač zavije v prvo gostilno nasproti županovi hiši. Župan in njegov tajnik in policist sta že skozi okno prežala kam se bo siromak nadalje obrnil. Taka smola! Revez gre naravnost v past, v županovo hišo. Prosil je tam za podporo, da pride domov, Ko se mu Golija da spoznati, jo je seveda pobrisal. Šel je v drugo gostilno ter tam sedel za peč. Tedaj pa prostovoljni policist Golija županu zaokazuje, da mora tega berača takoj poiskati in ko ga najde, aretirati. Turku so se kar hlače tresle, ubogal je in šel na lov. V gostilni res zasači siromaka za pečjo. Napove mu aretacijo. Ker ga je pa vendar bilo sram, da bi sam kot župan gnal berača skozi vas v mesto, je dobil dva fanti, jima plačal vsakemu po 1 K z naročilom, naj berača odvedeta v me-

sto na rotovž. Ko pa ta čudna eskorta pride do barake, kjer stoji stroj za vrtnanje v predoru, jo tam zasedajo neki novomeški pomočniki, katerim se je za malo zdelo, da bi taki »policaji« vlekli reveža v zapor. Napravili so napad na to eskorto, in med tem ko so se fantje pretepali, je berač lepo sedel in jih zadovoljno opazoval. »Usmilil« pa se ga je neki mestni delavec, ki ga je odgnal na rotovž. Za to »uslugo« je dobil 1 K. To je modro, kaj ne? 3 K je občina izdala za aretacijo reveža, če bi bil pa dobil on sam le 1 K, bi jo bil veselo popihal, kamor bi bil hotel. Gollja in Turk, ta dva bosta občino čisto gotovo spravila v red.

Novovrstna ustanova. Prosta mesta v kopališču Topolšica. Sanatorij kopališča Topolšica na Južnem Stajerskem, ki je znano vsled svojega Lahmann - zdravilneja je na nasvet šef - zdravnika dr. Hechta ustanovil skoraj na vseh avstrijskih in ogrskih vseučiliških prosta mesta za bolne mlade zdravnike in medicince. Tako morejo ti sami opazovati prednosti fizikalno-dietičnega načina zdravljenja. O prošnjah odloča proforski zbor dotičnega vseučilišča.

Kinematograf »Ideal«. Danes zadnji dan velezanimivega sporeda s krasno francosko dramo »Adrienne Lecouvreur« z g. S. S. Bernhard, najboljšo tragedijno sveta v glavni vlogi, in velekomično veseligo »Dama uradnica«. — Jutri »Specialni večeri«. — V soboto nadaljevanje slovitega detektivskega romana »Zigomar«, III. del. Od 24. do 26. maja na splošno željo samo še 3 dni »Quo vadis«, nakar se sl. občinstvo že sedaj opozarja.

Nepreviden voznik. Danes ob 1. pomoči je neki voznik z vpreženim vozom pridiral od Šiške po Marije Terezije cesti ter zavozil v mitniško prečnico s tako močjo, da se je le - ta zlomila in voz in konj sta se pri sunku močno poškodovala. Voznik je bil baje pijan.

Arretacija. Policija je včeraj na južnem kolodvoru aretirala Rado Žezelja in Dobriča ter Jurja Dregoviča s Hrvaškega, ki so se hoteli izseliti v Ameriko ter se s tem odtegniti vojaški dolžnosti. Vse tri so odšli sodišču.

Nova slovenska slaščičarna. Na Kongresnem trgu v hiši gosp. Gjuda je otvoril gosp. Al. Dežman, domačin, novo slaščičarno z vsemi udobnostmi za slav. občinstvo. Sedaj pač nimamo izgovora, da ni slovenskih slaščičaren. Priporočamo. Glej današnji oglas.

V vlaku Kočevje - Ljubljana se je našla od Ortneka do Velikih Lašč zlata zapestnica. Naslov najditeljce se izve pri upravništvu »Slov. Naroda«.

Društvena naznanila.

Sokolski župi »Gorenjska in Ljubljana I.« napravita v nedeljo, dne 18. maja popoldanski delni pešizlet v Medvode (Goričane, gostilna g. Kolenc, 20 minut onkraj Medvod). Srečanje obeh žup je določeno na 4. uro. Ljubljansko okrožje župe Ljubljana I. se zbere ob pol 1. popoldne, in sicer »Sokol II.« po lastnih dispozicijah; »Sokol I.«, Moste, Štepanja vas in eventualno Kamnik imajo zbirališče na Trgu Tabor. Skupni odhod od Prešernovega spomenika je točno ob 1. popoldne. — Ženski telovadni krožek »Sokola I.« in »Sokola II.« odhaja od zbirališča pri evangelski cerkvi na Marije Terezije cesti ob tričetrt na 1. popoldne. — Dunajska cesta - Marije Terezije cesta - Šiška - St. Vid (tu se pridruži šentvidski Sokol) - Tacen - Medvode - Goričane. Krajša javna telovadba se vrši pol ure po prihodu. Povratek peš po glavni cesti na St. Vid ob 7. zvečer. — Opozorjamo občinstvo na ta izlet, ki je posvečen zdravi zabavi, še bolj pa narodni probuji, samozavesti in prosvedočenju vedno jače slovenske sile. Železniška zveza za Ljubljano in Kranj je prav ugodna. Od obeh strani se obeta velika udeležba. Sokoli obeh ožjih posestrim pa se iskreno veselimo bratskega svidenja.

»Sokol« v Trebnjem priredi skupno s »Sokolom« iz Novega mesta prihodnjo nedeljo, dne 18. maja pešizlet na prijazni Čatež pri Veliki Loki. — Odhod iz Trebnjega ob pol 2. popoldne. Prijatelji Sokola se vabijo. Ob neugodnem vremenu se vrši izlet pozneje.

Prosveta.

Operetni večer gospodične R. Talerjeve v Gorici. Dne 17. maja, v soboto večer, priredi gdč. R. Talerjeva operetna pevka in subreta pod vodstvom gosp. Danila, režiserja in igralca, operetni večer. Na programu so najboljše točke Puccinija, Straussa, Offenbacha, Leharia i. dr. Večer zaključijo veseliga »Ustreliti se hoče«. Dalje priredi operetne večere: v

nedeljo, dne 18. maja v Tolminu; v torek, dne 20. maja v Ajdovčini; v četrtek, dne 22. maja v Ribnici; v soboto, dne 24. maja v Novem mestu in v nedeljo, dne 25. maja v Metliki.

Razne stvari.

Tajfun na Filipinskih otokih. »Lokalanzeiger« poroča iz Novega Jorka: Na Filipinskih otokih je razsajal močan tajfun. Mnogo ladij se je potopilo, več oseb pa utonilo.

Avtomobilska nesreča. Iz Monakovega poročajo: Blizu Schleisheima je predvčeršnjim padel v občestni jarek avtomobil s štirimi osebami. Bančni uradnik, ki je sam vodil avtomobil, se je ubil. Ostali trije so se lahko poškodovali.

Samomor hrvaškega slikarja. Iz Budimpešte poročajo: Pred dobrim letom se je poročil znani hrvaški slikar Krizman s hčerjo bivšega srbskega ministrskega predsednika Nikolajevića. Ekscentrični slikar je pred par dnevi pobegnil z neko igralko zagrebškega gledališča. Žena ga je zasledovala. Ko ju je predvčeršnjim zasledila v Karlovcu, se je Krizman pred očmi svoje žene ustrelil.

Kranjec umoril otroka v Berlinu. Včeraj smo poročali, da je bil v Berlinu na binkoštno soboto umorjen neki deček. Morilec je truplo razrezal ter ga zavlil v dva zavojca. Deček se piše Oton Klachn. Umora je bil osumljen sluga Jožef Ritter, ki je pogostoma obdeval z dečki v Klachnovi starosti. Ritter je naposled vse priznal. Izpovedal je, da je 30 let star ter rojen v Zagorju ob Savi. Večkrat mu je umorjeni deček donasal pivo v njegovo stanovanje. Končno je dečka spolno zlorabil. Ko pa je deček hotel iz njega izsiliti sto mark z grožnjo, da ga sicer naznani, je Ritter dečka zadavil.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dogodki na Balkanu.

Neresnične vesti.

Belgrad, 15. maja. (Izvirno poročilo.) Včeraj in danes so po Belgradu krožile vznemirjujoče vesti, da so srbsko - bolgarski odnosi skrajno napeti, a današnja »Politika« je celo prinesla baje avtentično vest, da je predložila vlada sklenila vstrajati na svojih zahtevah glede razdelitve Makedonije in sicer na temelju dveh poročil vojvode Putnika o vojni pripravljenosti Srbije; včeraj da je srbska vlada pismeno in decidirano preko svojega poslanika v Sofiji dr. Spalajkovića naznanila bolgarski vladi svoje stališče, da ne misli za nobeno ceno odstopiti ozemlje na desnem bregu reke Vardarja in da je krepko odločena z vsemi sredstvi braniti to svoje stališče. — Na merodajnem mestu so nasproti vašemu dopisniku kategorično dementirali vse te vesti. Ministrski svet je imel sejo tudi ponoči zbog tega, ker popoldne ni bilo mogoče obvladati vsega materiala, ki je bil na dnevnem redu te seje. Ministrski svet se je bavil samo s tekočimi nujnimi vprašanji. Prisostvoval mu je tudi londonski delegat Andra Nikolić, da je dobil potrebna navodila, predno se je odpravil na pot v London. Srbska vlada ni Bolgarski poslala nobene note, najmanj pa preko poslanika dr. Spalajkovića, ki je sedaj že več dni v Belgradu. Takisto odpadajo tudi vse kombinacije, ki se spravljajo v zvezo z omenjenimi koraki srbske vlade.

Stališče Srbije v bolgarsko-srbskem sporu.

Belgrad, 15. maja. (Izvirno poročilo.) Položaj je, kakor zatrjujejo politični krogi, dokaj resen, vendar pa še ni akuten. Srbija odklanja razsodišče v zadevi srbsko - bolgarskega spora, predno je revidirana bolgarsko - srbska pogodba. Rusija bi se rada izognila dolžnosti, da igra v tem sporu vlogo razsodnika. Verjetno je, da se bo spor skušal urediti potom direktnih pogajanj, toda ta pogajanja se še niso pričela. Grška in Srbija sta sporazumni v vprašanju razdelitve osvojenega ozemlja, zato Grška podpira srbsko, Srbija pa grško stališče. Razširili so se glasovi o odstopu bolgarskega ministrskega predsednika Gečova, poučeni krogi pa zatrjujejo, da te vesti niso osnovane. Na drugi strani naglašajo, da tudi srbska vlada nima prav nobenega namena, da bi prej odstopila, dokler niso rešena vsa vprašanja, ki so v zvezi z balkansko vojno.

Skander.

Szegedin, 15. maja. Deželno-brambno ministrstvo je izdalo na okrajno orožniško poveljništvo sporočilo, v katerem se naznanja, da naj se izbere 150 orožnikov za javno varnostno službo v Skadru.

Rim, 15. maja. »Tribuna« poroča. Konzul vitez Galli, ki je sedaj dodeljen italijanskemu konzulatu v Trstu, je določil za italijanskega konzula v Skadru.

Blokada črnogorske obali preklicana.

Cetinje, 15. maja. Uradno se poroča, da je angleški admiral sporočil črnogorski vladi po angleškem poslaniku na Cetinju, da je blokada črnogorske obali s včerajšnjim dnevom ob 2. popoldne preklicana.

Albanija.

Pariz, 15. maja. »Temps« poroča iz Petrograda: Rusija se bo zadovoljila s tem, da bo predložila k avstrijsko - italijanskemu projektu glede Albanije dodatke in korekture. Rusija pa ne bo vztrajala na svoji zahtevi, da naj ostane Albanija pod turško suvereniteto.

Valona, 15. maja. Čete Djavid paše se bodo vkrcale ob izlivu reke Semen. Najprej se odpeljuje težko ranjeni in bolni, kakih 2000 mož.

Mirovna pogajanja.

London, 15. maja. Reuterjev urad poroča, da je pričakovati, da se bodo mirovna pogajanja med zavezniki in Turčijo vršila zelo počasi. Srbija in Grška ne priznavata popolnoma predlogov velesil, ter zahtevata, da se razjasni situacija glede Egejskih otokov in južnoalbanskih mej, predno podpišeta preliminarni mir.

Carigrad, 15. maja. Med Bolgarsko in Turčijo je bilo premirje podaljšano do 28. t. m.

Rusko razsodišče.

Belgrad, 15. maja. Srbski politični krogi zatrjujejo, da je Rusija sedaj odločena priznati srbsko stališče v vprašanju revizije srbsko-bolgarske pogodbe.

Rusija odklanja razsodbo med Srbijo in Bolgarsko.

Dunaj, 15. maja. Politična korespondenca poroča baje iz Sofije, da je petrogradski kabinet odklonil v sporu med Bolgarsko in Srbijo, v kolikor ta spor presega meje srbsko-bolgarske pogodbe. Rusija želi, da se obe državi sporazumeta, če pa to ne gre, naj reši spor londonska veleposlaniška konferenca.

Grki in Bolgari.

Atene, 15. maja. List »Embros« poroča iz Soluna: Boji med Bolgari in Grki v okolici Drame in Seresa, ki so že par dni prenehali, so se zopet vneli. Bolgari so napadli Grke s pehoto, kavalerijo in artilerijo pri Pangeru in Eleteriji. Glavni napad je veljal Vulsisi, da zasedejo ta pristan in začno prodirati proti Orfanu, da tako odrežejo prvo grško brigado ter zasedejo pokrajine onstran Strynona. Boji trajajo naprej.

Srbsko posojilo.

Pariz, 15. maja. Tu se je ustanovila finančna skupina, kateri na čelu stoji Banque de Paris, Banque Ottomane, berlinska trgovska družba, Credit lyonnais in več drugih bank, ki je dovolila srbski vladi takojšnji predujem 36 milijonov na poznejše posojilo 200 milijonov frankov.

Novo mesto pri Silistriji.

Sofija, 15. maja. Tukajšnji listi poročajo, da so sklenili prebivalci Silistrije zgraditi v bližini vasi Aidimir, 6 km od meje novo mesto, ki se bo imenovalo Dorostol. Vlada bo podpirala graditelje pri raznih večjih javnih mestnih napravah.

Konkordat z Vatikanom.

Belgrad, 15. maja. (Izvirno poročilo.) Komisija za zaključenje konkordata z Vatikanom je izročila svoj referat vladi. Že v najkrajšem času bo srbska vlada pričela pogajanja s papeževo stolico.

Pohištvo Šukrija paše.

Belgrad, 15. maja. (Izvirno poročilo.) Poveljnik drugega poziva timoške divizije Kondić je izročil vojnemu muzeju mizo in stol brnitijskega odnrske trdnjave, Šukrija paše. To pohištvo je srbska vojska zaplenila v trdnjavi Hadirlik pred Odrinom.

Državni zbor.

Dunaj, 15. maja. Z ozirom na razpoloženje parlamentarnih strank, se je ministrski predsednik Stürgkh odločil, da izjave o zunanje - političnem položaju ne poda. Na kak način bo zavzela vlada stališče napram raznim interpelacijam glede zunanje-političnega položaja, se odloči šele pozneje. Važni bodo tozadevni ukrepi konference seniorov, ki se vrši danes opoldne.

Dunaj, 15. maja. V parlamentu je navzočih izredno mnogo poslancev. Zbornica je gosto zasedena. Otvoritev se je pričela z žalnim govorom predsednika Sylvestra po umrlem grškem kralju. Nato je storil češki socialno - demokratični poslanec Soukup zaobljubo. Ob splošni nepozornosti poslancev, ki so se živahno razgovarjali o zunanje - političnem

položaju, je parlament prešel na dnevni red. Poslanci so se razgovarjali tudi o odpuščenju rezervistov in o dejstvu, da je bilo izjemno stanje v Bosni in Hercegovini že razveljavljeno. V parlamentu se je razpravljalo kot prva točka zakonski predlog glede zapiranja trgovin. Razprava je bila po kratkih govorih končana. — Opoldne se je sestala konferenca seniorov.

Dunaj, 15. maja. Češki klub je sklenil, staviti predloge glede preklica junktima med uradniško pragmatiko in finančno reformo. Sklenil je nadalje, soglasno glasovati za ovoritev debate o zunanje - političnem položaju. Z ozirom na interpelacijo ljubljanskega državnega poslanca dr. Ravniharja, je sklenil češki klub, intervenirati zaradi hranilnične naredbe ter zahtevati, da se odredi zmernejše in koncilijantnejše postopanje vladnih komisarijev napram hranilnicam. Češki klub je sklenil, staviti interpelacije glede zunanje-političnih dogodkov ter zahtevati z ozirom na izboljšanje političnega položaja takojšnji odpust rezervistov.

Dunaj, 15. maja. Zbornica je končala prvo branje zakona o zapiranju trgovin in izročila načrt obrtnemu odseku. Nato je prišlo na vrsto več nujnih predlogov. Proti koncu se je prišlo do zelo ostrih nastopov. Posl. Biankini je v obliki vprašanja na predsednika ostro kritiziral razmere v Dalmaciji, kjer vlada skrita vojska diktatura. Dotaknil se je tudi zunanje - političnih dogodkov ter zatrjeval, da mora Avstrija postaviti kralju Nikolaju črnogorskemu na Dunaju spomenik, ker je s predajo Skadra prepredil, da so dunajski diplomati vsilili Italiji Valono. Njegovi izpadi so bili tako ostri, da mu je predsednik odvzel besedo. Nemški poslanci so zagnali hud krik in mu klicali: Veleizdajnik! Odigravali so se burni prizori. Predsednik je dal drugemu poslancu besedo; poslanec Biankini pa je vendar govoril naprej. Po daljšem času šele so se duhovito pomirili.

Dunaj, 15. maja. Konferenca načelnikov strank je sklenila, da pridejo na dnevni red jutrišnje seje poročila legitimacijskega odseka. V torek se prične debata o proračunskem provizoriju. Na začetku razprave bo podal prof. Stürgkh izjavo o zunanje-političnem položaju. O tej izjavi se bo razvila debata. Dnevni red za nadaljnje seje se določi jutri. Poslanec Kramar je predlagal, da naj se postavi na dnevni red tudi drugo branje finančnih predlogov. Temu so nasprotovali Rusini in tudi Poljaki; predlogu niso pritrdili, zato se drugo branje finančnih predlogov odloži. Debata je bila zopet ostra, poslanci so napadali stališče vlade, ki hoče udušiti svobodno izjavo mnenja parlamenta.

Dunaj, 15. maja. Nemško - nacionalni poslanec Langenhalm je vložil ostro interpelacijo, v kateri protestira proti demonstrativnemu odklovanju predsednika Pressbiraža dvornega svetnika Kanije, ki pomeni afront proti parlamentu, ki ne more odobravati njegovega delovanja.

Zakaj se ni pričelo v Ljubljani s polaganjem kablov?

Dunaj, 15. maja. »Deutsches Volksblatt« poroča danes o zanimivem prepiru med trgovskim ministrom in med vojaško upravo. Povodom posebnih vojaških priprav v Galiciji je zgradilo trgovinsko ministrstvo na prošnjo vojnega ministrstva več stratežičnih telefonskih zvez. Vojna uprava pa se sedaj protivi refundirati stroške za te zgradbe. Trgovinsko ministrstvo je sedaj v veliki zadregi, ker ne more izvršiti oziroma pomnožiti važnih telefonskih zvez, ker je ves razpoložljiv fond izrabljen za nove zgradbe v Galiciji in sicer po naročilu vojne uprave. Zaradi tega more veliko število že pričetih in nameranih zgradb opustiti.

Demisija gališkega ministra-krajana.

Dunaj, 15. maja. Vesti, da namerava minister Dlogos demisijonirati se odločno dementirajo.

Hrvaška kriza.

Zagreb, 15. maja. Baje so ogrski merodajni krogi odločeni v kratkem rešiti hrvaško krizo. Zatrjuje se, da se je rešitev zakasnila samo vsled napetosti zunanje položaja. Sedaj se bo kriza rešila baje, ker sta se v zadnjem času zblížali skupini Tomašiča in Raucha.

Zagreb, 15. maja. Baje se vrše med hrvaško - srbsko koalicijo in ogrsko vlado s posredovanjem ministra za Hrvaško Josipovića neobvezni dogovori glede rešitve hrvaške krize, ki so imeli tudi že uspeh. Pogajanja so se zavlekla samo, ker se koalicija brani, sopiti oficijalno v dogovor z ogrsko vlado, dokler še obstaja komisariat, med tem ko stoji ogrska vlada na stališču, da se mora prej dobiti podlaga. Sploh pa je rešitev krize odvisna tudi od položaja na Ogrskem, ker se mora najprej odlo-

čiti usoda kabineta Lukacs, kar se bo zgodilo najbrže še pred procesom Desy. Lukacsevemu kabinetu bo sledil najbrže zopet kabinet Khuen, ki bo skušal še enkrat rešiti krizo s Tomašičevo skupino. Velike važnosti je tudi spor v stranki prava.

Zagreb, 15. maja. Zagrebški nadškof - koadjutor dr. Bauer, ki je v ozkih stikih s hrvaško-srbsko koalicijo, se je odpeljal v Budimpešto. V podučenihih krogih tolačajo to potovanje tako, da hoče dr. Bauer prepričati vlado o potrebi, rešiti hrvaško krizo s pomočjo koalicije.

Županske volitve v Zagrebu.

Zagreb, 15. maja. Za danes dopoldne je bila sklicana izredna seja občinskega sveta, v kateri se izvrši pod predsedstvom vladnega komisarja svetnika Žigrovića volitev župana. Klub neodvisnih strank v sporazumu s stranko prava je sklenil zopet kandidirati dosedanjega župana arhitekta Holjaca. Ker odklanja stranka prava tudi ponudeno mesto podžupana, bo tudi to mesto zasedeno iz srede neodvisne stranke.

Izjemno stanje v Bosni in Hercegovini preklicano.

Dunaj, 15. maja. Uradno se razglša: Na podlagi § 20 bosansko-hercegovinskega deželnega statuta je bilo z ozirom na zavzetje Skadra in vsled tega dejstva grozeče nevarnosti konflikta proglašeno nad Bosno in Hercegovino kot sosednima deželama kot pozorišča vojnih dogodkov izjemno stanje. Sedaj se je mednarodna situacija izboljšala, ker je Skader izročen mednarodnemu vojaštvu. Vsled tega so bile danes preklicane izredne določbe za Bosno in Hercegovino, ki so veljale že 12 dni.

Nemški državni tajnik Jagow na Dunaju.

Dunaj, 15. maja. Včeraj se je vršil na čast nemškemu državnemu tajniku Jagowu intimen zahtev na nemškem poslaništvu. Ob 2. popoldne je sprejel cesar Jagowa v avdienci. Potem je Jagow obiskal zunanega ministra Berchtolda, s katerim se je razgovarjal poldrugo uro.

Rusija kliče rezerviste.

Petrograd, 15. maja. Vojno ministrstvo je vpoklicalo rezerviste letnikov 1906 in 1908 na 4 oziroma 6tedensko orožno vajo.

Angleško-turški dogovor.

Carigrad, 15. maja. »Tasvir i Efkiar« poroča da prizna angleško-turški dogovor, ki bo v kratkem sklenjen angleški vpliv v Kuveitu in dovoljuje ustvaritev gošpodarskega centra v Bohamari in zgradbo pristanišča v Bazoru. Anglija dovolji Turčiji 3 milijone funtov predujma za izvedbo reform v Siriji in Anatoliji in posebno posojilo za zgradbo turške mornarice. Železnico BazoraKunweit bo upravljala Angleška. Gotovi krogi trde, da je že prišel v Carigrad zastopnik banke Rothschild, ki se bo pogajal direktno s porto zaradi 500 milijonskega posojila. Pri tem posojilu so močno udeležene tudi francoske banke. Posebno važno vlogo igra v dogovoru železnica bagdadska. Ob enem z Anglijo obravnava direktno v Carigradu Rusija, ki je angažirana na severnih mejah. Angleški listi opozarjajo turško vlado, da naj pazi na nevarnosti, ki ji prete v Aziji. Če Turčija v kratkem ne uredi azijskih razmer, se zna zgoditi, oa se bo turška azijska hiša ravno tako porušila kot se je porušila evropska.

Uspehi španskega kralja v Parizu.

Madrid, 15. maja. Pod predsedstvom kralja se je vršil včeraj ministrski svet, v katerem so razpravljali o uspehih poseta španskega kralja v Parizu glede stališča Španske v mednarodni politiki. Obenem je demontiral ministrski predsednik Romanones vesti, da se namerava španski kralj sniti z nemškimi cesarjem povodom regat v Kielu.

Madrid, 15. maja. Kralj je podpisal dekret, s katerim se sklicujeta španski zbornici na 26. maja.

Napetost med Japonsko in Ameriko.

London, 15. maja. V tukajšnjih političnih krogih s precejšnjo skrbjo zasledujejo razvoj japonsko-ameriških medsebojnih razmer. Med obema državama raste vidno nevarna napetost. Gre tu za staro sporno vprašanje glede japonskih naselbin v Kaliforniji. Japonska je odločena, da ne odneha. Predsednik Wilson se trudi na vse mogoče načine, da bi se izognil konfliktu. V Kaliforniji vlada velika nevolja napram Japoncem in bati se je, da pride do spopadov in resnih zapletljajev.

London, 15. maja. Druga poročila vedo, da je prišla zadeva že tako daleč, da se je odločila Amerika, da pošlje nemudoma v Sredozemsko morje močno vojno brodovje in sicer 21 bojnih ladij, več križark, torpedovk in podvodnih čolnov. Ta ekspedicija ima navidez nalogo, da pokaže Evropi, da je Unija še vedno ena prvih pomorskih sil. Gre pa tu za napetost med Unijo in Japonsko in za Sueski prekop, ki je za Severno Ameriko iste važnosti kot bo Panamski prekop.

Poslano.

Kino - Metropol v deželni gledališču. Danes krasen nov spored. Igra tudi poznani najboljši umetnik...

Na Dunaju igrajo kar Psilander Zyklus — nepretrgoma, cele tedne, za vstopnice je velikanski naval. Ne samo kot izborni igralec, tudi kot lep, eleganten mož, vzbuja posebno med ženskimi svetom, veliko zanimanja...

Poslano.*

Ker moj bivši zastopnik gospod Blaž Stimac sklepa s pretvezo, da zastopa še vedno moje domače podjetje, kupčije v mojem imenu a v korist drugi ljubljanski tvrdki, opozarjam s tem sl. občinstvo, da imenovani ni več opravičen sklepati kupčije za mojo tvrdko.

Obenem prosim vse one, katerim je pod pretvezo prodal stroje ali drugo železnino, a so dobili naročeno blago od druge tvrdke, da mi naznajo vsak tak slučaj in jih istočasno opozarjam, da niso obvezani sprejeti blago, poslano jim od kake druge tvrdke.

V Ljubljani, 9. maja 1913.

Fr. Stupica,

trgovina z železnino, motorji in poljedelskimi stroji. Edini založnik izvirnih slovečih amerik. „DEERING“ strojev za košnje.

1692

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Listnica uredništva.

Gosp. K. v Spodnji Šiški: Potrjujemo, da niste napisali notice o p. Feliksu.

Darila.

Za Družbo sv. Cirila in Metoda je nabral g. Fr. K. Stare pri pojedini beluhov v restavraciji pri »Zlatorogu« 8 K 10 v. Nabrana vsota se je dala v družbin nabiralnik pri »Zlatorogu«.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 7. maja: Frančiška Cigler, postrežnica, 64 let., Poljanska cesta 21.

Dne 8. maja: Fran Matko, fotografski vajenec, 18 let, Gajeva ulica 2.

Dne 9. maja: Ivanka Koželj, učenska trgovskega tečaja, 16 let, Sv. Florijana ulica 13.

Dne 11. maja: Josip Pavšek, šolski učenec, 10 let, Hrenova ulica 3.

Dne 12. maja: Ana Hladnik, bivša branjevka, 71 let, Karlovska cesta 7.

Dne 14. maja: Viktorija Krainer, hči železniškega nadsprevodnika, 15 mesecev, Marije Terezije cesta 13.

Dne 15. maja: Josip Belan, posestnik, 44 let, Radeckega cesta 9.

V deželni bolnici:

Dne 6. maja: Pavlina Jarc, hči tovarniškega delavca, 16 mesecev.

Dne 7. maja: Martin Škerjanec, mestni ubožec, 81 let. — Vinko Marolt, delavec, 35 let.

Dne 8. maja: Marijana Mrak, dninarica, 60 let.

Dne 9. maja: Jožefa Urbanc, kajzarjeva hči, 16 let. — Marija Hribar, rejčenka, 4 dni.

Dne 10. maja: Agata Kožuh, užitkarica, 63 let. — Valentin Izanc, mestni ubožec, 61 let.

Dne 12. maja: Frančiška Žorž, žena posestnika in kovača, 42 let.

Dne 13. maja: Janez Zupan, poljski dninar, 61 let.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Ustna voda KALODONT. Zobna krema.

Mnenje gosp. dr. V. Löfflerja na Dunaju.

Gosp. J. Serravallo Trst.

Z veseljem Vam potrjujem, da predpisujem Vaše železnato kina-vino Serravallo z najboljšim uspehom v gotovih slučajih, posebno pa pri slabokrvnosti, kakor posledica boleznih oslabelosti pri ženskah.

Dunaj, 6. junija 1911.

Dr. V. Löffler.

Negovanje las s Pixavonom. na znanstveni podlagi. Resnično najboljši način za jačanje lasišča in krepitev las.

„Nuisol“ od Bergmanna & Co. Dečin o/L. je in ostane prej ko slej nedosegljivo v svojem popolnoma naravnem barvanju las in brade.

Borzna poročila.

Ljubljanska „Kreditna banka v Ljubljani“.

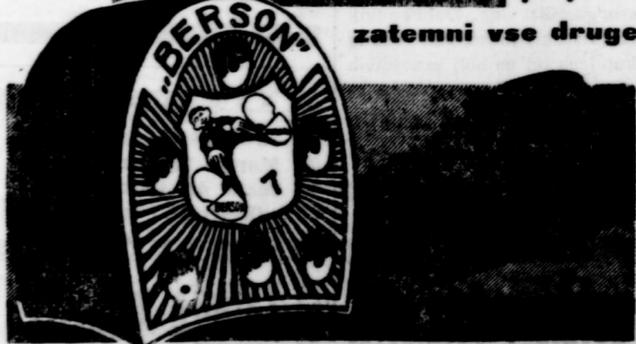
Uradni kurz dunajske borze 15. maja 1913

Table with exchange rates for various currencies and goods like wheat, oil, etc.

Table with exchange rates for various banks and currencies like gold, silver, etc.

Table with exchange rates for various currencies like Ceh. and Rublj.

Novi „Berson“ gumijev podpetnik.

Stanovitnejši od usnja. Elastičen. Varuje živce in hrbtni mozek. Bersonwerke, Dunaj VI.

Meteorološko poročilo.

Table with meteorological data: Čas opazovanja, Stanje barometra, Temperatura, Vetovi, Nebo.

Zahvala. Povodom prebride izgube našega preljubljenega soproga, ozir. očeta, brata, strica in svaka, gosp. Ivana Wencajza.

Kupi se 1725. lovski voz (brek) za 6 oseb če mogoče s streho. Ponudbe pod „Brek“ na upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Išče se 1750. stanovanje v Ljubljani, ne v sredini mesta, s 3 večjimi ali 4 manjšimi sobami in zraven spadajočimi pritliklinami, za mesec september t. l. Naslov pove iz prijaznosti upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Išče se 1750. čevljarstva obrt z zalogo čevljev, pod najugodnejšimi pogoji v mestu, ki ima tudi srednje šole, na Sp. Štajerskem. Eventuelno bi reflektant lahko vstopil kot pomočnik in pozneje prevzel. Naslov pove upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Občina Trbovlje odda 1634. mlin s tremi tečaji in stopami. Mlin je popolnoma novo opremljen in edini mlin v Trbovljah. Ponudbe naj se pošljejo na županstvo do 20. t. m. Županstvo Trbovlje, 2. majnika 1913.

Spreten zastopnik

za poljedelske stroje za Kranjsko in Štajersko se išče. Tvoronica Kulštejn, Julij Kinz, Jezovnica pri Beljaku. 1747

Dobro ohranjeno navadno pohištvo. omara za obleko, nočna omarica, naslanjač, mize, umivalne mize in visoka steklena vrata se ceno prodajo. Mostal trg št. 8, II. nadstr. levo. 1757

Tvrška Ivan Jelačin v Ljubljani sprejme takoj 1752

učenca. za trgovino z mešanim blagom. Ponudijo naj se samo dečki z dežele. (Hrana in stanovanje v hiši.) Spreten 1745

sedlar

dobro vaje izdelovanja novih in popraviljanj starih komatov in konjske oprave se takoj sprejme v papirnici v Podgori pri Gorici (Primorsko).

Revmatizem, protin, ishias. 1746

Rimske toplice Tržič (Monfalcone). Sezija od 15. maja do sredi oktobra. Toplice 40° slovitne lužne kopeli z naravnim fango iz Tržiča, masaža, elektroterapija. Uspešno proti protinu, ishias, kroničnemu revmatizmu členkov in mišic, posledicam zlomljenih kosti in luksacij, eksudatom, ženskim boleznim itd. itd. Toplo podnebje, bivanje ob morju. V kopališkem zavodu izborno stanovanje in oskrba. Zmerne cene. Interurbani telefon št. 26. Voz na postaji in pri ladjih. Prospekte pošilja ravnateljstvo I. M. Graf.

Samo enkrat v življenju in nikdar več se ne ponudi tako ugodna prilika za nakup cenih tkanin.

40 metrov ostankov :: sortiranih: kanafas za posteljne prevleke, močan oksford za srajce, čefir za srajce in obleke, modrotisk, blago za bluze in obleke, platno itd., vse prve vrste kakovosti K 18. Dolgost ostankov 4—14 metrov. Mnogo priznanih pisem priča o tem, da sloni moje podjetje na solidni podlagi. Razpošiljanje po povzetju. 1722

Marija Bekera, vdova, tkalnica platnine in pavolnine, Nachod na češkem. ozdravi brez vbrizganja pri gospodih in damah vse bolezni spolovil, iztok, kapavico, bolezni v mehurju, kjer drugi pomočki odpovedo. 48 urah Hernial-Dragee

Škatlja (100 kom.) K 5.—. 2 škatlji za 13 eno zdravljenje. — Izdeluje Delta Laboratoire de Produits Chimiques à Paris. Dobiva se pri gen. zalogi za Avstro-Ogrsko. Lekarna Mariahilf, Budapešta, VI. Liszt Ferenc-tér 20 po povzetju ali ako se znesek pošlje napre.

Radioaktivno termalno kopališče Toplice na Kranjskem. Sezija od 1. maja do 1. oktobra. Postaja dolenske železnice Straža-Toplice. Akratov vrelec 38°C., ki daje vsak dan čez 30.000 hl radioaktivne termalne vode. Zdravljenje s pitjem in kopanjem. Izredno uspešno proti putiki, revmi, neuralgiji, ženskim boleznim in drugim. Velika kopališča, posebne in močvirne kopeli. Elektroterapija in masaža. Ravnateljstvo: Kopališki zdravnik dr. Konstantin Konvalinka. Zdravo podnebje. Gozdna okolica. Bogato opremljene sobe. Izborne in cene restavracije. Prospekte in pojasnila daje brezplačno kopališka uprava. 1178

Službo v pisarni išče

gospodična večča slovenščine in nemščine v govoru in pisavi. Ponudbe pod »Pisarna/1611“ upravn. »Sl. Naroda«.

Kočijaž. oženjen, 32 let star, zmožen nemškega in slovenskega jezika, išče stalne službe pri kakih graščinih ali pri kakih večjih obrti, najraje zunaj na deželi. 1665. Naslov pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Za prodajanje razglednic išče spretnega, zmožnega 1727

zastopnika za Kranjsko. zmožna tvrška proti visoki proviziji. — Cenj. dopisi z navedbo referenc pod »Weihnachts-Schlager 1913“ na upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Odda se takoj že več let dobro vpeljana 1751

brivnica. oziroma lokal, ki se lahko porabi za drugo obrt. Vpraša se Florijanska ulica št. 29. I. nadstropje.

Prevzamem trgovino z meš. blagom na deželi. Resne ponudbe proim pod »Ugodna prilika“ pošto ležeče Brežice ob Savi. 1755

Portal s streho in 1656. ročni voziček se takoj kupita. Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Hiša. v Mali gori št. 22 pri Kočevju, s 56 orali gozda in travnikov, novo krita, se proda radi rodbinskih razmer. K hiši spada novo krita šupa in prav velik pod. Hiša je v sredi vasi. Redi se lahko 10 glav živine. Cena 8000 K. Polovico ostane lahko na posestvu. — Pojasnila daje Matija Kösel, sedaj Moravska Ostrava, Postgasse 3/II.

Sprejme se takoj 1719. natakarica. zmožna obeh jezikov, ki bi prevzela srednjo gostilno na račun in isto samostojno vodila. Kavcije par sto kron potrebno. — Ponudbe na:

Rudolfa Dergan, Laški trg. Prodase po najnižji ceni še: 1 špecerijska stelaža, skoraj nova, 2 pudelna za manufakuro, 1 pudel za špecerijo, 1 večje stojalo za olje, 4 predeljeno, 2 pisalni mizi, 1 ciklostil.

I Ljubljansko uradniško gospodarsko društvo v likvidaciji Su-bičeva ulica št. 3, III. nadstr. Uradne ure od 2—1/4 pop.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se 12 vplačili.

„SLAVIJA“ vzajemne zavarovalna banka v Pragi. Rezervni fond K 58.461.432-56 — Ispolneno oddolžnostno in kapitalije K 123.257.095-77. Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo. Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici št. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje. Poveril Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte!

Telefon šte. 16.

Leta 1873. ustanovljena delniška družba

Telefon šte. 16. 982

Stavbno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbno-tehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbna in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. — Priporoča se za stavbna dela vsake vrste.

Kranjska stavbinska družba v Ljubljani

Težaka (hlapca)

sprejme v službo tekom meseca maja
Iv. Dekleva, trgovec, Rozina.
1718

Nova 1664

na lepem prostoru se
ugodno proda.

hiša

Pripravna je za vsako
obrt in je zraven ve-
lik vrt, primeren še za
eno stavbo, pa tudi za
čebele in sadno drevje.
Poizve se v Sp. Šiški,
Planinska cesta št. 271,
pri lastniku.

MODERCI

v vseh modernih oblikah, mo-
derčki, potrebščine za moderce

*rokavice, parfumerija,
nogavice, moderne vlasnice,
broške, igle za klobuke, paj-
čolani, torbice itd. vse v naj-
večji izbiri*

v modni trgovini za dame

: P. Magdič :

Ljubljana, nasproti gl. pošte.

Stanovanje s hrano

pri boljši slovenski rodbini, stanujoči
v bližini gledališča **išče gospodična.**
Ponudbe na upr. „Sl. Nar. pod „V. S.““
1729

Moderno zidana, solnčno ležeča

: hiša :

ki je še 16 let davka prosta na naj-
lepšem kraju v Ljubljani z velikim
krasno zasajenim vrtom, z 2 lepima
stanovanjema po 4 sobe s kopelji itd.

se jako ugodno proda.

Več se poizve pri upravništvu
»Slovenskega Naroda« 1446

Ana Hutter, Dunajska cesta št. 6, I. nadstr.

priporoča cenjenim damam

1198

steznike

najnovije pariške fasona, le lastnega izdelka. Posebno prip. **steznike** za poletje iz
lahkega poletnega blaga. Sportne in **steznike** za doma. — Popravljanje in čiščenje
steznikov se hvaležno sprejema. Zunanja naročila se točno izvršujejo. Cene solidne.

Ugodna prilika!

Ugodna prilika!

Važno za lastnike žag, tovarn, mlinov itd.

Pri postojnski jami se proda vsled razpusta obrata sledeče:

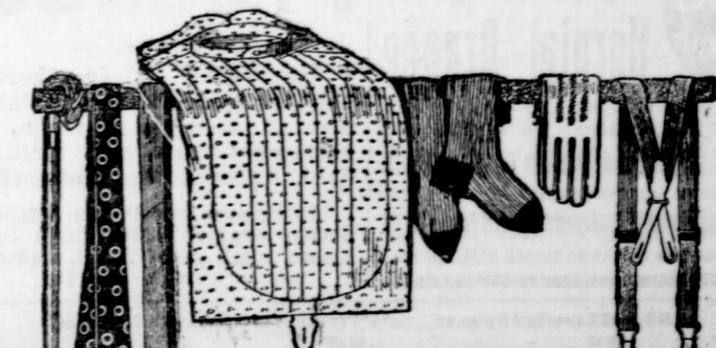
- 1) 2 še jako dobro ohranjena stroja na par, izdelana od tvrdke
Wolf, Magdeburg-Buckau, vsak je za 45 HP.,
- 2) zraven spadajoči dinamo,
- 3) 1 večja še prav dobro ohranjena stružnica za kovino,
- 4) 4 manjši dinamo,
- 5) 2 črpalnici za napeljevanje obratne vode itd.

Vsakemu reflektantu je na prosto voljo dano ogledati si navedene
stvari na licu mesta. 1720

Vsa nadaljna pojasnila se izvedo pri jamski upravi v Postojni.

Odda se v najem hotel „Ilirija“ v Ljubljani.

Ponudbe je vložiti do 1. julija 1913 pri pivovarni v Laškem trgu.
1705

Specialna modna in športna
trgovina za gospode in dečke

J. KETTE

Ljubljana

Franca Jožefa cesta šte. 3

priporoča najmodernejšo srajce,
kravate, rokavice, nogavice, žepna
robce, palice, dežnike itd. itd.
Velika izbira modernih klobukov,
slamnikov in čepic itd.

Tesači

dobijo takoj za več let delo
za tesanje tramov v gozdu, v akordu.

Vprašanja na upravništvu »Sloven-
skega Naroda.« 1712

NA IZBIRO pošilja tudi na deželo:
Krasne

BLUZE

krila, kostume,
nočne halje,
perilo in vsako
modno blago.

Zelo solidna tvrdka:

M. Krištofič - Bučar

Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.

Neprekosljiva v

otročkih oblekah

in krstni opravi.

Seydlin

Najbolje za zobe

Naznanja se p. n. občinstvu, da se
v soboto, 10. maja otvori

nova gostilna na Rimski cesti 11.

Točijo se pristna istrska, dalmatinska,
furlanska in goriška vina. Dobi se tudi
pelinkovec (vermut) in marsala. Vsa ta
vina so kupljena od najbolj zanesljivih
vinogradnikov. 1710

Od 5 litrov skupaj vzeto ceneje.

Za mnogobrojen obisk se priporoča

Leonardo Galante

Kdor potuje v Primorje,

naj obišče

845

Hotel Bristol, Reka

80 moderno urejenih sob, električna luč,
lift, kopeli, kavarna, restavracija z iz-
vrstno kuhinjo. Zmerne cene.

Edini slovenski hotel na Reki

Spoštovanjem Pero Trpinac.

Nizozemska zavarovalna družba za življenje

Ravnateljstvo: Dunaj I., Aspernplatz I

se priporoča za sklepanje zavarovanj za življenje, rente, doto, za zavarovanja za
čas vojaške službe po najugodnejših pogojih ter najnižjih cenah.

Zavarovana glavica koncem leta 1912 400 milijonov kron. — Rezerve koncem leta 1912 116 milijonov kron.

Gener. zastopstvo za Štajersko in Kranjsko v Gradcu I., Schmiedgasse 40,

kjer strogo reelni, delavni sodruzniki vsak čas dobe dobre službe

Nadzornik za Kranjsko:

Ljubljana, Hrvatski trg šte. 4.

Radi prevelike zaloge blaga 20% popusta

na vse pomladne najnovije damske knstume, krila, btuze
kakor tudi obleke in površnike za gospode in dečke
najmodernejšega kroja. — Postrežba točna in solidna.
Našim odjemalcem popustimo še 20% radi opustitve
reklame na tramvaju.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg 5.

Otvoritev slaščičarne.

Slavnemu p. n. občinstvu vljudno naznanjam, da sem otvoril
popolnoma na novo urejeno slaščičarno 1749

na Kongresnem trgu šte. 6 (Gjudova hiša).

Postregel bodem kot dolgoleten strokovnjak z najboljšim,
vedno svežim pecivom ter si prizadeval cenj. odjemalce kar
najbolj zadovoljiti.

Obenem se priporočam sl. društvom in cenj. restavraterjem
ter jim nudim znaten popust.

Vsa naročila za krste, poroke, nove maše in razne pojedine
izvršil bodem kar najvestneje in po najnižjih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Alojzij Dežman.

Ljubljana,
Marije Ter.
cesta št. 11
: (Kollzej). :

Fr. Kapus

Ljubljana,
Marije Ter.
cesta št. 11
: (Kollzej). :

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga.

Zaloga spalnih ter jedilnih sob
: v različnih najnovjših slogih. :

Vsakovrstno drugo pohištvo.

Priznane solidno blago
ter najnižje cene.
Zajamčeno trpežni izdelki.

Otomane, divani in žimnice
različne kakovosti.

Velika izbira 3408

otročkih vozičkov,
vsakovrstnih slik, ogledal itd.